

განსჯაოვა

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: http://www.supremecourt.ge/default.aspx?sec_id=133&lang=1

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე
2016, №2

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)
2016, №2

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)
2016, №12

Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)
2016, №2

გადაწყვეტილებების შერჩევასა
და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი **ლიანა ლომიძე**

ტექნიკური რედაქტორი **მარიკა მაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი: 0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების
ქ. №32, ტელ: 298-21-03; www.supremecourt.ge

**ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო
სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

1. ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-418-411(გ-15)

10 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 30 სექტემბერს ლ. ბ-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იგი 2014 წლამდე ახორციელებდა სსიპ თბილისის 195-ე საჯარო სკოლის დირექტორის უფლებამოსილებას. მას მონაწილეობა ჰქონდა მიღებული კვალიფიკაციის ასამაღლებელ ტრენინგებში. ამასთან, რამდენიმეჯერ მიწვეული იყო სხვადასხვა სახის ტრენინგში ტრენერად და მომსახურებლად.

მოსარჩელის მითითებით, 2014 წლის 18 აგვისტოს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში გამოცხადდა საჯარო სკოლის დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა მოსარჩელე ლ. ბ-იც. დირექტორობის უფლების მოსაპოვებლად მან წარმატებით გაიარა კონკურსის რამდენიმე ეტაპი, რის საფუძველზეც გადასცეს დირექტორობის უფლების მოპოვების დამადასტურებელი სერტიფიკატი. მოსარჩელემ კანონით დადგენილი წესების სრული დაცვით საკუთარი კანდიდატურა წარადგინა მხოლოდ ...-ე სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე და წარსდგა კომისიის წინაშე. ლ. ბ-მა გასაუბრება გაიარა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიასთან, მაგრამ მოსარჩელის კანდიდატურა ყოველგვარი დასაბუთებისა და ფაქტობრივი არგუმენტაციის გარეშე უარყოფილ იქნა კომისიის მიერ, რის შემ-

დეგაც იგი არ წარადგინეს ...-ე სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე. გარდა ამისა, მოსარჩელესთან შეწყდა შრომითი ურთიერთობა და იგი გათავისუფლდა ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსთვის წარდგენის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 29 აგვისტოს №... ბრძანებისა და სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორად მ. თ-ას დანიშვნის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 9 სექტემბრის ბრძანების ბათილად ცნობა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთვის ლ. ბ-ის სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის თაობაზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 29 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქმეში მესამე პირად ჩაება მ. თ-ა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 19 დეკემბრის განჩინებით ლ. ბ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეცა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და აღნიშნა, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისთვის საჭიროა, რომ სადავო სამართლებრივი ურთიერთობა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილი უფრო კონკრეტულად განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ საქმეთა კატეგორიებს. ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის არსებითი და გადამწყვეტია სწორედ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მითითებული ელემენტი – დავის გამომდინარეობა ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, რომელიც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის.

სასამართლო კოლეგია განმარტავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე–32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული წესით განხილულ უნდა იქნეს სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 12 ივნისის განჩინებით ლ. ბ-ის სარჩელი საქმის მასალებთან ერთად გადმოიგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში განსჯადობის თაობაზე დავის გადასაწყვეტად.

სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა განეკუთვნებოდა ადმინისტრაციულ დავათა კატეგორიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და მიუთითა, რომ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლ და მე-2 პუნქტებში დაკონკრეტებული დავები, აგრეთვე სხვა დავები, რომლებიც ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართლებრივი ურთიერთობებიდან არის წარმოშობილი. შესაბამისად, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვისთვის აუცილებელ ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც მითითებულია ზემოაღნიშნულ მუხლში, ხოლო აღნიშნული დავები წარმოშობილი უნდა იყოს იმ სამართალურთიერთობებიდან, რომლებიც საჯარო, კერძოდ, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობითაა მოწესრიგებული.

სასამართლო კოლეგიის მითითებით, მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა და აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესის შესაბამისად, დავის სამოქალაქო წესით განსახილველად მიჩნევის თაობაზე. სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღნიშნული ნორმის დანაწესი შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობებზე. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის შესახებ.

სასამართლო კოლეგიის დასკვნით, მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ზეპირი მოსმენის გარეშე გაეცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიების განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობა, რის შემდეგაც მივიდა დასკვნამდე, რომ მოცემული საქმე განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ ქვემდებარეობას სასამართლოებისადმი, რომლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ ქცეული უფლების, აგრეთვე, კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო, შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგრეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონმდებელმა ადმინისტრაცი-

ციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რაც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული დავა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ დავათა კატეგორიას მიეკუთვნება, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება. შესაბამისად, განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად უნდა შეფასდეს მითითებული აქტების სამართლებრივი ხასიათი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული განწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული

ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგები.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის უმთავრესი და აუცილებელი პირობაა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა იურიდიულად ეფუძნებოდეს საჯარო-ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები კი უნდა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული აქტი უნდა ემყარებოდეს ამ უკანასკნელს და თავისი შინაარსით პასუხობდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 29 აგვისტოს №977 სადავო ბრძანება, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, შეიცავს ამ აქტისათვის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე მუხლით დადგენილ რეკვიზიტებს და გამოცემულია ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. ამდენად, სადავო ბრძანება წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამასთან, სახეზეა ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული სამართალურთიერთობა, ვინაიდან მისი რეგულირება ხდება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესით“ – ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. აქედან გამომდინარე, ვინაიდან მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის ყველა ელემენტი და მისი გამოცემის საფუძველს წარმოადგენს ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, არსებობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობა დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისთვის.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული

ციული-სამართლებრივი აქტით ქმნის კომისიას/კომისიებს სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორების კანდიდატების წარდგენის მიზნით. კომისია არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში შექმნილი კოლექტიური ორგანო, რომელიც გადაწყვეტილებას იღებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც კოლექტიური ორგანო. საკონკურსო კომისიის შექმნის მიზანია დირექტორის სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნების მასთან შესაბამისობის დადგენა. საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილება ადასტურებს ან უარყოფს კონკურსანტის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის უფლებას. რაც შეეხება გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილებას, იგი წარმოშობს სამართლებრივ შედეგს კონკურსანტის მიმართ. გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილების საფუძველზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამდენად, კომისიის საოქმო გადაწყვეტილება მინისტრის მიერ გამოცემული სადავო ბრძანების სავალდებულო კომპონენტია, რომელიც წარმოადგენს კომისიის თითოეული წევრის გადაწყვეტილების ერთობლიობას და ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით შეიცავს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ცნების ელემენტს. შესაბამისად, დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსაზრებას დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე იმ მოტივით, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ ინვეს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესი

არ ვრცელდება გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილე კონკურსანტ დირექტორებზე. იგი შეიძლება გავრცელდეს საჯარო სკოლის უკვე არჩეულ/დანიშნულ დირექტორსა და სკოლის თანამშრომელს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებზე, როგორც სამოქალაქო დავებზე, რომელთაც სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის თაობაზე. უდავოა, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს, რომლის კანონიერებას უნდა შემოწმდეს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით, რადგან ისინი გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლება-მოსილების ფარგლებში. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა.

საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითებას „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დი-

რექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა მიუთითებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია, რომელიც იქმნება ამ კანონის 36²-ე და 36³-ე მუხლებით გათვალისწინებული წესით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით დადგენილი რეგულაციები კონკურსის ჩატარებასთან დაკავშირებით წარმოადგენს ზოგად მოწესრიგებას, რაც ცალკეული დანესებულებების მიერ შესაძლებელია განსხვავებულად მოწესრიგდეს. კანონის კონკრეტული მუხლების გავრცელების აკრძალვა კი არ გამორიცხავს მოცემულ კონკურსს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, ვინაიდან „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტის დანაწესი აბსოლუტურად ვრცელდება საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე. მოცემულ შემთხვევაში, დავის სამართლებრივი ბუნების განსაზღვრა არ შეიძლება უკავშირდებოდეს კონკურსის ჩატარების სპეციალური მოწესრიგების არსებობის ფაქტს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, ვინაიდან ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს. შესაბამისად, განსახილველი დავა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს. მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობები დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისათვის.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, განსხვავებით სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან ამკვიდრებს არა მხოლოდ განსჯადი სასამართლოს პრინციპს, არამედ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მნიშვნელოვან პრინციპს – უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შესახებ. აღნიშნული პრინციპი კი ასახვას პოულობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლში. კერძოდ, დავის განხილვის და გადაწყვეტის აუცილებლობაში უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებული საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე განეკუთვნება საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით განსაზღვრულ სასამართლოს განსჯად ადმინისტრაციულ საქმეს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა მოცემული დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე, არასწორია. შესაბამისად, ლ. ბ-ის სარჩელი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს, რის გამოც განსჯადობის მიხედვით საქმე განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს მითითებულ სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დაადგინა:

1. საქმე – ლ. ბ-ის სარჩელისა გამო, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ, განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;
2. საქმე გადაეგზავნოს განსჯად სასამართლოს;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-420-413(გ-15)

10 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე**

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 8 სექტემბერს ლ. რ-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იგი 2007 წლიდან 2012 წლის 29 ივნისამდე ახორციელებდა სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის უფლებამოსილებას. 2012 წლის 2 ივლისიდან 2014 წლის 7 აპრილამდე იყო ქ. თბილისის სსიპ აკადემიკოს ...-ის სახელობის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორი.

მოსარჩელის მითითებით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში გამოცხადდა საჯარო სკოლის დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა მოსარჩელე ლ. რ-იც. დირექტორობის უფლების მოსაპოვებლად მან წარმატებით გაიარა კონკურსის რამდენიმე ეტაპი, რის საფუძველზეც გადასცეს დირექტორობის უფლების მოპოვების დამადასტურებელი სერთიფიკატი. 2014 წლის 26 აგვისტოს ლ. რ-მა გასაუბრება გაიარა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიასთან, მაგრამ მოსარჩელის კანდიდატურა აბსოლუტურად უკანონოდ, ყოველგვარი დასაბუთებისა და ფაქტობრივი არგუმენტაციის გარეშე უარყოფილ იქნა კომისიის მიერ, რის შემდეგაც იგი არ იქნა წარდგენილი ...-ე სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ სსიპ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის ასარჩევად ლ. რ-ის არწარდგენის ნაწილში დირექტორობის უფლების მქონე პირების საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოებისათვის წარდგენის მიზნით კომისიის შექმნის თაობაზე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 22 აგვისტოს №... ბრძანებით შექმნილი კომისიის 2014 წლის 26 აგვისტოს №4 სხდომის ოქმის, ასევე, სსიპ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურის სამეურვეო საბჭოსთვის წარდგენის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს 2014 წლის 29 აგვისტოს №... ბრძანებისა და სსიპ აკადემიკოს ...-ის სახელობის თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორად ე. გ-ს დანიშვნის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 9 სექტემბრის ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა. ამასთან, მოსარჩელემ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთვის სადავო აქტების ბათილად ცნობიდან 5 დღის ვადაში სსიპ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის არჩევნების დანიშვნისა და ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა, რომლითაც ლ. რ-ი შევა იმ კანდიდატთა სიაში, რომლებიც ასარჩევად წარედგინება სსიპ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-

მეთა კოლეგიის 2014 წლის 28 ოქტომბრის საოქმო განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქმეში მესამე პირად ჩაე-
ბა ე. გ-ა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 2014 წლის 15 დეკემბრის განჩინებით ლ. რ-ის
სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეცა თბილისის სა-
ქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ად-
მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და აღ-
ნიშნა, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნე-
ვისთვის საჭიროა, რომ სადავო სამართლებრივი ურთიერთობა
გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონ-
მდებლობიდან. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილი უფრო კონკრეტუ-
ლად განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების
წესით განსახილველ საქმეთა კატეგორიებს. ამა თუ იმ დავის
ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნე-
ვისთვის არსებითი და გადამწყვეტია სწორედ საქართველოს
ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მითი-
თებული ელემენტი – დავის გამომდინარეობა ადმინისტრაცი-
ული სამართლის კანონმდებლობიდან, რომელიც მოცემულ შემ-
თხვევაში სახეზე არ არის.

სასამართლო კოლეგია განმარტავს, რომ „საჯარო სამსახუ-
რის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნ-
ქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგ-
რეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარ-
და იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა
კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და
ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარე-
ბელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემ-
ნის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონ-
კურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის
– „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურ-
სის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი გა-
ნათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/6 ბრძა-
ნებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარ-
ჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე
მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან

დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული წესით განხილულ უნდა იქნეს სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 12 ივნისის განჩინებით ლ. რ.-ის სარჩელი საქმის მასალებთან ერთად გადმოიგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში განსჯადობის თაობაზე დავის გადასაწყვეტად.

სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა განეკუთვნებოდა ადმინისტრაციულ დავათა კატეგორიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და მიუთითა, რომ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში დაკონკრეტებული დავები, აგრეთვე სხვა დავები, რომლებიც ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართლებრივი ურთიერთობებიდან არის წარმოშობილი. შესაბამისად, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვისთვის აუცილებელ ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც მითითებულია ზემოაღნიშნულ მუხლში, ხოლო აღნიშნული დავები წარმოშობილი უნდა იყოს იმ სამართალურთიერთობებიდან, რომლებიც საჯარო, კერძოდ, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობითაა მონესრიგებული.

სასამართლო კოლეგიის მითითებით, მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმი-

ნისტრაციული დავა და აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესის შესაბამისად, დავის სამოქალაქო წესით განსახილველად მიჩნევის თაობაზე. სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღნიშნული ნორმის დანაწესი შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობებზე. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის შესახებ.

სასამართლო კოლეგიის დასკვნით, მოცემულ სამართალურ-თიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურ-თიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ზეპირი მოსმენის გარეშე გაცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიების განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობა, რის შემდეგაც მივიდა დასკვნამდე, რომ მოცემული საქმე განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ ქვემდებარეობას სასამართლოებისადმი, რომლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ ქცეული უფლების, აგრეთვე, კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო,

შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგრეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რაც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული დავა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ დავათა კატეგორიას მიეკუთვნება, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება. შესაბამისად, განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად უნდა შეფასდეს მითითებული აქტების სამართლებრივი ხასიათი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი. რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის უმთავრესი და აუცილებელი პირობაა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა იურიდიულად ეფუძნებოდეს საჯარო-ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები კი უნდა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული აქტი უნდა ემყარებოდეს ამ უკანასკნელს და თავისი შინაარსით პასუხობდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 29 აგვისტოს №977 სადავო ბრძანება, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, შეიცავს ამ აქტისათ-

ვის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე მუხლით დადგენილ რეკვიზიტებს და გამოცემულია ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. ამდენად, სადავო ბრძანება წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამასთან, სახეზეა ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული სამართალურთიერთობა, ვინაიდან მისი რეგულირება ხდება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესით“ – ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. აქედან გამომდინარე, ვინაიდან მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის ყველა ელემენტი და მისი გამოცემის საფუძველს წარმოადგენს ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, არსებობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული პირობა დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისთვის.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ქმნის კომისიას/კომისიებს სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორების კანდიდატების წარდგენის მიზნით. კომისია არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში შექმნილი კოლეგიური ორგანო, რომელიც გადაწყვეტილებას იღებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც კოლეგიური ორგანო. საკონკურსო კომისიის შექმნის მიზანია დირექტორის სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნების მასთან შესაბამისობის დადგენა. საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილება ადასტურებს ან უარყოფს კონკურსანტის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის უფლებას. რაც შეეხება გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილებას, იგი წარმოშობს სამართლებრივ შედეგს კონკურსანტის მიმართ. გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილების საფუძველზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამდენად, კომისიის სა-

ოქმო გადაწყვეტილება მინისტრის მიერ გამოცემული სადავო ბრძანების სავალდებულო კომპონენტია, რომელიც წარმოადგენს კომისიის თითოეული წევრის გადაწყვეტილების ერთობლიობას და ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით შეიცავს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ცნების ელემენტს. შესაბამისად, დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსაზრებას დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე იმ მოტივით, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესი არ ვრცელდება გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილე კონკურსანტ დირექტორებზე. იგი შეიძლება გავრცელდეს საჯარო სკოლის უკვე არჩეულ/დანიშნულ დირექტორსა და სკოლის თანამშრომელს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებზე, როგორც სამოქალაქო დავებზე, რომელთაც სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის თაობაზე. უდავოა, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს, რომლის

კანონიერებაც უნდა შემოწმდეს ადმინისტრაციული სამართალ-წარმოების წესით, რადგან ისინი გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიზანია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა.

საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითებას „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის თანახმად, ამ კანონის 29-ე–32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა მიუთითებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია, რომელიც იქმნება ამ კანონის 36²-ე და 36³-ე მუხლებით გათვალისწინებული წესით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით დადგენილი რეგულაციები კონკურსის ჩატარებასთან დაკავშირებით წარმოადგენს ზოგად მოწესრიგებას, რაც ცალკეული დანესებულებების მიერ შესაძლებელია განსხვავებულად მოწესრიგდეს. კანონის კონკრეტული მუხლების გავრცელების აკრძალვა კი არ გამორიცხავს მოცემულ კონკურსს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, ვინაიდან „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტის დანაწესი აბსოლუტურად

ვრცელდება საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე. მოცემულ შემთხვევაში, დავის სამართლებრივი ბუნების განსაზღვრა არ შეიძლება უკავშირდებოდეს კონკურსის ჩატარების სპეციალური მოწესრიგების არსებობის ფაქტს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, ვინაიდან ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს. შესაბამისად, განსახილველი დავა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს. მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობები დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისათვის.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, განსხვავებით სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან ამკვიდრებს არა მხოლოდ განსჯადი სასამართლოს პრინციპს, არამედ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მნიშვნელოვან პრინციპს – უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შესახებ. აღნიშნული პრინციპი კი

ასახვას პოულობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლში, კერძოდ, დავის განხილვის და გადაწყვეტის აუცილებლობაში უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებული საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე განეკუთვნება საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით განსაზღვრულ სასამართლოს განსჯად ადმინისტრაციულ საქმეს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა მოცემული დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე, არასწორია. შესაბამისად, ლ. რ-ის სარჩელი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს, რის გამოც განსჯადობის მიხედვით საქმე განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს მითითებულ სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქმე – ლ. რ-ის სარჩელისა გამო, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ, განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქმე გადაეგზავნოს განსჯად სასამართლოს;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-422-415(გ-15)

10 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 3 ნოემბერს მ. ქ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იგი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის №... ბრძანების საფუძველზე დაინიშნა სსიპ ქ. ...-ის მ. კ-ს სახელობის მე-... საჯარო სკოლის დირექტორად. 2013 წლის 8 ნოემბრის №... ბრძანების თანახმად კი დაინიშნა ამავე სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლად.

მოსარჩელის მითითებით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში გამოცხადდა საჯარო სკოლის დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა მოსარჩელე მ. ქ-ა. დირექტორობის უფლების მოსაპოვებლად მან წარმატებით გაიარა კონკურსის რამდენიმე ეტაპი, რის საფუძველზეც გადასცეს დირექტორობის უფლების მოპოვების დამადასტურებელი სერტიფიკატი. 2014 წლის 14 აგვისტოს სერტიფიცირებულ დირექტორთათვის ცნობილი გახდა, რომ მათ უნდა ჩატარებოდათ კიდევ ერთი გასაუბრება, რომლის შედეგებიც განსაზღვრავდა კონკრეტული სკოლის სამეურვეო საბჭოსთვის მათ ასარჩევად წარდგენას. მ. ქ-ამ გასაუბრება გაიარა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიასთან, მაგრამ მოსარჩელის კანდიდატურა ყოველგვარი დასაბუთებისა და ფაქტობრივი არგუმენტაციის გარეშე უარყოფილ

იქნა კომისიის მიერ, რის შემდეგაც იგი არ წარადგინეს მე-2 სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ სსიპ ქ. ...-ის მ. კ-ს სახელობის მე-... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის ასარჩევად მ. ქ-ას არწარდგინის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 17 სექტემბრის №... ბრძანებით შექმნილი კომისიის 2014 წლის 24 სექტემბრის №... სხდომის ოქმის, ასევე, სსიპ ქ. ...-ის მ. კ-ს სახელობის მე-... საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურის სამეურვეო საბჭოსთვის წარდგინის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 2 ოქტომბრის №... ბრძანებისა და ქ. ...-ის საგანმანათლებლო რესურსცენტრს დაქვემდებარებული საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოსათვის ასარჩევად წარსადგენი დირექტორების კანდიდატების სიის ბათილად ცნობა მოითხოვა. ამასთან, მოსარჩელემ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა, რომლითაც მ. ქ-ა ასარჩევად წარედგინება ქ. ...-ის მ. კ-ს სახელობის სსიპ მე-... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 6 მარტის განჩინებით მ. ქ-ას სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეცა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და აღნიშნა, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისთვის საჭიროა, რომ სადავო სამართლებრივი ურთიერთობა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილი უფრო კონკრეტულად განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ საქმეთა კატეგორიებს. ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის არსებითი და გადამწყვეტია სწორედ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მითითებული ელემენტი – დავის გამომდინარეობა ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, რომელიც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის.

სასამართლო კოლეგია განმარტავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნ-

ქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული წესით განხილულ უნდა იქნეს სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 12 ივნისის განჩინებით მ. ქ-ს სარჩელი საქმის მასალებთან ერთად გადმოიგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში განსჯადობის თაობაზე დავის გადასაწყვეტად.

სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა განეკუთვნებოდა ადმინისტრაციულ დავათა კატეგორიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და მიუთი-

თა, რომ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლ და მე-2 პუნქტებში დაკონკრეტებული დავები, აგრეთვე სხვა დავები, რომლებიც ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართლებრივი ურთიერთობებიდან არის წარმოშობილი. შესაბამისად, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვისთვის აუცილებელ ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც მითითებულია ზემოაღნიშნულ მუხლში, ხოლო აღნიშნული დავები წარმოშობილი უნდა იყოს იმ სამართალურთიერთობებიდან, რომლებიც საჯარო, კერძოდ, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობითაა მოწესრიგებული.

სასამართლო კოლეგიის მითითებით, მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა და აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესის შესაბამისად, დავის სამოქალაქო წესით განსახილველად მიჩნევის თაობაზე. სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღნიშნული ნორმის დანაწესი შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობებზე. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის შესახებ.

სასამართლო კოლეგიის დასკვნით, მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ზეპირი მოსმენის გარეშე გაეცნო

საქმის მასალებს, შეამონმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიების განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობა, რის შემდეგაც მივიდა დასკვნამდე, რომ მოცემული საქმე განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ ქვემდებარეობას სასამართლოებისადმი, რომლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ ქცეული უფლების, აგრეთვე, კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო, შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგრეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია

იმ სამართალურთიერთობიდან, რაც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის საქალაქო სამართლის სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული დავა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ დავათა კატეგორიას მიეკუთვნება, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება. შესაბამისად, განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად უნდა შეფასდეს მითითებული აქტების სამართლებრივი ხასიათი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი. რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის უმთავრესი და აუცილებელი პირობაა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა იურიდიულად ეფუძნებოდეს საჯარო-ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები კი უნდა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული აქტი უნდა ემყარებოდეს ამ უკანასკნელს და თავისი შინაარსით პასუხობდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 2 ოქტომბრის №1079 სადავო ბრძანება, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, შეიცავს ამ აქტისათვის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე მუხლით დადგენილ რეკვიზიტებს და გამოცემულია ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. ამდენად, სადავო ბრძანება წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამასთან, სახეზეა ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული სამართალურ ურთიერთობა, ვინაიდან მისი რეგულირება ხდება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესით“ – ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. აქედან გამომდინარე, ვინაიდან მოცემულ სამართალურ ურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის ყველა ელემენტი და მისი გამოცემის საფუძველს წარმოადგენს ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, არსებობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობა დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისთვის.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტით ქმნის კომისიას/კომისიებს სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორების კანდიდატების წარდგე-

ნის მიზნით. კომისია არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში შექმნილი კოლექტიური ორგანო, რომელიც გადაწყვეტილებას იღებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც კოლექტიური ორგანო. საკონკურსო კომისიის შექმნის მიზანია დირექტორის სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნების მასთან შესაბამისობის დადგენა. საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილება ადასტურებს ან უარყოფს კონკურსანტის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის უფლებას. რაც შეეხება გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილებას, იგი წარმოშობს სამართლებრივ შედეგს კონკურსანტის მიმართ. გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილების საფუძველზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამდენად, კომისიის საოქმო გადაწყვეტილება მინისტრის მიერ გამოცემული სადავო ბრძანების სავალდებულო კომპონენტია, რომელიც წარმოადგენს კომისიის თითოეული წევრის გადაწყვეტილების ერთობლიობას და ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით შეიცავს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ცნების ელემენტს. შესაბამისად, დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსაზრებას დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე იმ მოტივით, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესი არ ვრცელდება გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილე კონკურსანტ დირექტორებზე. იგი შეიძლება გავრცელდეს საჯარო სკო-

ლის უკვე არჩეულ/დანიშნულ დირექტორსა და სკოლის თანამშრომელს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილი შრომით დავებზე, როგორც სამოქალაქო დავებზე, რომელთაც სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებაზე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის თაობაზე. უდავოა, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს, რომლის კანონიერებაც უნდა შემოწმდეს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით, რადგან ისინი გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა.

საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითებას „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის თანახმად, ამ კანონის 29-ე–32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა მიუთითებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია, რომელიც იქმნება ამ კანონის 36²-ე და 36³-ე მუხლებით გათვალისწინებული წესით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით დადგენილი რეგულაციები კონკურსის ჩატარებასთან დაკავშირებით წარმოადგენს ზოგად მოწესრიგებას, რაც ცალკეული დანესებულებების მიერ შესაძლებელია განსხვავებულად მოწესრიგდეს. კანონის კონკრეტული მუხლების გავრცელების აკრძალვა კი არ გამორიცხავს მოცემულ კონკურსს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, ვინაიდან „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტის დანაწესი აბსოლუტურად ვრცელდება საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე. მოცემულ შემთხვევაში, დავის სამართლებრივი ბუნების განსაზღვრა არ შეიძლება უკავშირდებოდეს კონკურსის ჩატარების სპეციალური მოწესრიგების არსებობის ფაქტს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, ვინაიდან ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს. შესაბამისად, განსახილველი დავა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს. მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობები დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისათვის.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციუ-

ლი საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, განსხვავებით სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან ამკვიდრებს არა მხოლოდ განსჯადი სასამართლოს პრინციპს, არამედ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მნიშვნელოვან პრინციპს – უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შესახებ. აღნიშნული პრინციპი კი ასახვას პოულობს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლში, კერძოდ, დავის განხილვის და გადაწყვეტის აუცილებლობაში უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებული საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე განეკუთვნება საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით განსაზღვრულ სასამართლოს განსჯად ადმინისტრაციულ საქმეს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა მოცემული დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე, არასწორია. შესაბამისად, მ. ქ-ას სარჩელი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს, რის გამოც განსჯადობის მიხედვით საქმე განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს მითითებულ სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2

ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქმე – მ. ქ-ას სარჩელისა გამო, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ, განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;
2. საქმე გადაეგზავნოს განსჯად სასამართლოს;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-424-417(გ-15)

10 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე**

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 8 სექტემბერს ნ. ს-ემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იგი 1995 წლიდან მუშაობდა თბილისის ...-ე საჯარო სკოლაში ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლად. 1997 წლიდან 2001 წლამდე დანიშნული იყო ამავე სკოლის დირექტორის მოადგილედ, ხოლო 2001 წლიდან 2007 წლამდე იყო ამავე სკოლის დირექტორი. 2008 წლიდან დღემდე ნ. ს-ე მუშაობდა ...-ე საჯარო სკოლაში ქართული ენისა და ლი-

ტერატურის მასწავლებლად. 2011-2012 წლებში მასწავლებლის პროფესიული განვითარების ცენტრის გადამწყვეტილებით მოსარჩელე გახდა სერტიფიცირებული პედაგოგი.

მოსარჩელის მითითებით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში გამოცხადდა საჯარო სკოლის დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა მოსარჩელე ნ. ს-ეც. დირექტორობის უფლების მოსაპოვებლად მან წარმატებით გაიარა კონკურსის რამდენიმე ეტაპი, რის საფუძველზეც გადასცეს დირექტორობის უფლების მოსაპოვების დამადასტურებელი სერტიფიკატი. მოსარჩელემ კანონით დადგენილი წესების სრული დაცვით საკუთარი კანდიდატურა წარადგინა მხოლოდ ...-ე სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე და წარსდა კომისიის წინაშე. ნ. ს-ემ გასაუბრება გაიარა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიასთან, მაგრამ მოსარჩელის კანდიდატურა ყოველგვარი დასაბუთებისა და ფაქტობრივი არგუმენტაციის გარეშე უარყოფილ იქნა კომისიის მიერ, რის შემდეგაც იგი არ წარადგინეს ...-ე სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ ქ. თბილისის სსიპ ...-ე საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის ასარჩევად ნ. ს-ის არწარდგენის ნაწილში დირექტორობის უფლების მქონე პირების საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოებისათვის წარდგენის მიზნით კომისიის შექმნის თაობაზე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 22 აგვისტოს №... ბრძანებით შექმნილი კომისიის 2014 წლის 27 აგვისტოს №... სხდომის ოქმის, ასევე, სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურის სამეურვეო საბჭოსთვის წარდგენის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 29 აგვისტოს №... ბრძანებისა და სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორად გ. ე-ის დანიშვნის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 9 სექტემბრის ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა. ამასთან, მოსარჩელემ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთვის სადავო აქტების ბათილად ცნობიდან 5 დღის ვადაში სსიპ ქ. თბილისის ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის არჩევნების დანიშვნისა და ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა, რომლითაც ნ. ს-ე შევა იმ კანდიდატთა სიაში, რომლებიც ასარჩევად წარედგინე-

ბიან ქ. თბილისის სსიპ ...-ე საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 17 ნოემბრის საოქმო განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქმეში მესამე პირად ჩაე-
ბა გ. ე-ი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 15 დეკემბრის განჩინებით ნ. ს-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეცა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და აღნიშნა, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისთვის საჭიროა, რომ სადავო სამართლებრივი ურთიერთობა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილი უფრო კონკრეტულად განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ საქმეთა კატეგორიებს. ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის არსებითი და გადამწყვეტია სწორედ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მითითებული ელემენტი – დავის გამომდინარეობა ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, რომელიც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის.

სასამართლო კოლეგია განმარტავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარ-

ჩვეი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული წესით განხილულ უნდა იქნეს სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 12 ივნისის განჩინებით ნ. ს-ის სარჩელი საქმის მასალებთან ერთად გადმოიგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში განსჯადობის თაობაზე დავის გადასაწყვეტად.

სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა განეკუთვნებოდა ადმინისტრაციულ დავათა კატეგორიას.

სასამართლო კოლეგიამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით და მიუთითა, რომ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლ და მე-2 პუნქტებში დაკონკრეტებული დავები, აგრეთვე სხვა დავები, რომლებიც ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართლებრივი ურთიერთობებიდან არის წარმოშობილი. შესაბამისად, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვისთვის აუცილებელ ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც მითითებულია ზემოაღნიშნულ მუხლში, ხოლო აღნიშნული დავები წარმოშობილი უნდა იყოს იმ სამართალურთიერთობებიდან, რომლებიც საჯარო, კერძოდ, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობითაა მოწესრიგებული.

სასამართლო კოლეგიის მითითებით, მოცემულ შემთხვევა-

ში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა და აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესის შესაბამისად, დავის სამოქალაქო წესით განსახილველად მიჩნევის თაობაზე. სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღნიშნული ნორმის დანაწესი შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობებზე. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის შესახებ.

სასამართლო კოლეგიის დასკვნით, მოცემულ სამართალურ-თიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სასამართლო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურ-თიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ზეპირი მოსმენის გარეშე გაცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიების განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობა, რის შემდეგაც მივიდა დასკვნამდე, რომ მოცემული საქმე განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ ქვემდებარეობას სასამართლოებისადმი, რომლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ

ქცეული უფლების, აგრეთვე, კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო, შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგრეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რაც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მა-

ტერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული დავა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ დავათა კატეგორიას მიეკუთვნება, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება. შესაბამისად, განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად უნდა შეფასდეს მითითებული აქტების სამართლებრივი ხასიათი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისთვის უმთავრესი და აუცილებელი პირობაა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა იურიდიულად ეფუძნებოდეს საჯარო-ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები კი უნდა გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული აქტი უნდა ემყარებოდეს ამ უკანასკნელს და თავისი შინაარსით პასუხობდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 29 აგვისტოს №977 სადავო ბრძა-

ნება, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, შეიცავს ამ აქტისათვის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე მუხლით დადგენილ რეკვიზიტებს და გამოცემულია ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. ამდენად, სადავო ბრძანება წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამასთან, სახეზეა ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული სამართალურთიერთობა, ვინაიდან მისი რეგულირება ხდება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესით“ – ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. აქედან გამომდინარე, ვინაიდან მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის ყველა ელემენტი და მისი გამოცემის საფუძველს წარმოადგენს ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, არსებობს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული პირობა დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისთვის.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტით ქმნის კომისიას/კომისიებს სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორების კანდიდატების წარდგენის მიზნით. კომისია არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში შექმნილი კოლეგიური ორგანო, რომელიც გადაწყვეტილებას იღებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც კოლეგიური ორგანო. საკონკურსო კომისიის შექმნის მიზანია დირექტორის სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნების მასთან შესაბამისობის დადგენა. საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილება ადასტურებს ან უარყოფს კონკურსანტის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის უფლებას. რაც შეეხება გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილებას, იგი წარმოშობს სამართლებრივ შედეგს კონკურსანტის მიმართ. გასაუბრების კომისიის საოქმო გადაწყვეტილების საფუძველზე საქართველოს განათლე-

ბისა და მეცნიერების მინისტრი გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამდენად, კომისიის საოქმო გადაწყვეტილება მინისტრის მიერ გამოცემული სადავო ბრძანების სავალდებულო კომპონენტია, რომელიც წარმოადგენს კომისიის თითოეული წევრის გადაწყვეტილების ერთობლიობას და ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით შეიცავს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ცნების ელემენტს. შესაბამისად, დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსაზრებას დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიჩნევის თაობაზე იმ მოტივით, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესი არ ვრცელდება გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილე კონკურსანტ დირექტორებზე. იგი შეიძლება გავრცელდეს საჯარო სკოლის უკვე არჩეულ/დანიშნულ დირექტორსა და სკოლის თანამშრომელს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილი შრომით დავებზე, როგორც სამოქალაქო დავებზე, რომელთაც სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. სადავო ურთიერთობა კი ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს, რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, შემდეგ კი სამეურვეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას კანდიდატის დირექტორად არჩევის თაობაზე. უდავოა, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნი-

ერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს, რომლის კანონიერებაც უნდა შემოწმდეს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით, რადგან ისინი გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა.

საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითებას „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის თანახმად, ამ კანონის 29-ე–32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველი იყო „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 24 თებერვლის №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა მიუთითებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია, რომელიც იქმნება ამ კანონის 36²-ე და 36³-ე მუხლებით გათვალისწინებული წესით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით დადგენილი რეგულაციები კონკურსის ჩატარებასთან დაკავშირებით წარმოადგენს ზოგად მოწესრიგებას, რაც ცალკეული დანესებულებების მიერ შესაძლებელია განსხვავებულად მოწესრიგდეს. კანონის კონკრეტული მუხლების გავრცელების აკრძალვა კი არ გამო-

რიცხავს მოცემულ კონკურსს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, ვინაიდან „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტის დანაწესი აბსოლუტურად ვრცელდება საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე. მოცემულ შემთხვევაში, დავის სამართლებრივი ბუნების განსაზღვრა არ შეიძლება უკავშირდებოდეს კონკურსის ჩატარების სპეციალური მონესრიგების არსებობის ფაქტს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნია, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, ვინაიდან ერთ-ერთ განსაზღვრულ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს. შესაბამისად, განსახილველი დავა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს. მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო სარჩელი აღძრულია მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ, რის გამოც სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პირობები დავის ადმინისტრაციულ კატეგორიად მიჩნევისათვის.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, განსხვავებით სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან ამკვიდრებს არა მხოლოდ განსჯადი სასამართლოს პრინციპს, არა-

მედ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მნიშვნელოვან პრინციპს – უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შესახებ. აღნიშნული პრინციპი კი ასახვას პოულობს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლში, კერძოდ, დავის განხილვის და გადაწყვეტის აუცილებლობაში უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებული საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე განეკუთვნება საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლით განსაზღვრულ სასამართლოს განსჯად ადმინისტრაციულ საქმეს.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა მოცემული დავის სამოქალაქო კატეგორიად მიიჩნევის თაობაზე, არასწორია. შესაბამისად, ნ. ს-ის სარჩელი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად ადმინისტრაციულ დავას წარმოადგენს, რის გამოც განსჯადობის მიხედვით საქმე განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს მითითებულ სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქმე – ნ. ს-ის სარჩელისა გამო, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ, განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;
2. საქმე გადაეგზავნოს განსჯად სასამართლოს;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-249-245(გ-15)

24 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ლ. მურუსიძე**

საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განიხილა შპს „ყ. თ-ის“ სასარჩელო განცხადებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავა განსჯადობის შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „ყ. თ-მა“ 13.03.2015 წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 29.01.15წ. №5/23 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა.

მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ 14.05.2014 წ. კომპანიის წარმომადგენელმა, აბონენტთან (თ. ჯ-ი) ლაბორატორიული შემოწმების მიზნით მოხსნა გაზის (ბუნებრივი აირის) მრიცხველი. სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მექანიკის ეტალონური განყოფილების „ბუნებრივი აირის მრიცხველის დამოწმების“ 23.05.2014 წ. №823-3 ოქმის საფუძველზე, 04.06.2014 წ. კომპანიის წარმომადგენლის მიერ თ. ჯ-ის მიმართ შეადგინა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის №014127 ოქმი. 19.06.2014 წ. უფლებამოსილი პირის მიერ შედგა №07/1228 დადგენილება. კომპანია „ყ. თ-მა“, ბუნებრივი აირის უკანონო მოხმარების გამო, აბონენტისაგან მოითხოვა

მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. ზიანი დაანგარიშდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 09.07.2009 წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ მე-9 მუხლის შესაბამისად. მომხმარებელმა თ. ჯ-მა კომპანიის №07/1228 დადგენილება გაასაჩივრა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში. 29.01.2015 წ. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის №5/23 გადაწყვეტილებით თ. ჯ-ის მოთხოვნა დაკმაყოფილდა, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ უსაფუძვლოდ მიიჩნია შპს „ყ. თ-ის“ მიერ ბუნებრივი აირის უკანონოდ მოხმარებისთვის დარიცხული 655.14 ლარის დარიცხვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 17.03.2015 წ. განჩინებით აღნიშნული საქმე განსჯადობით გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ აღნიშნული სარჩელი სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია, რადგან მოცემული დავის საგანი არ გამოდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, ვინაიდან ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება მატერიალური თვალსაზრისით შემონიშნებას ექვემდებარება კერძო სასამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობის კუთხით, კერძოდ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი ნორმების მიხედვით. სასამართლომ მიიჩნია, რომ დავა არ გამოდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ვინაიდან დავის საგანი წარმოშობილია კერძო სამართლებრივი ურთიერთობიდან. ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ აღნიშნა, რომ უნდა შეფასდეს ბუნებრივი გაზის მიწოდების თაობაზე ბუნებრივი აირის განაწილების ლიცენზიატსა და მომხმარებელს შორის ხელშეკრულების არსებობის, მომხმარებლის მიერ საკუთარი ვალდებულებების შესრულების არსებობის, მომხმარებლის მიერ საკუთარი ვალდებულებების შესრულებისა და შესაბამისი სამართლებრივი შედეგების კანონიერების საკითხი. წარმოდგენილი სარჩელი მიეკუთვნება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ კატეგორიას, შესაბამისად, მოცე-

მული დავა სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით უნდა იქნეს განხილული. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებით – მხოლოდ ის გარემოება, რომ განსახილველ დავაში მონაწილეობს ადმინისტრაციული ორგანო, ვერ შეცვლის დავის კერძოსამართლებრივ ხასიათს და ვერ განაპირობებს მის ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განხილვას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 31.03.2015წ. განჩინებით, შპს „ყ. თ-ის“ სარჩელი განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად, საქმე გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას. სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია არ დაეთანხმა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებას განსჯადობასთან დაკავშირებით და აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში ეროვნული საკანონმდებლო ნორმებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია წარმოადგენს კანონის საფუძველზე შექმნილ საჯარო უფლებამოსილების განმახორციელებელ კოლეგიური მართვის ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელსაც კანონმდებლობით მინიჭებული აქვს დამატებითი საჯარო უფლებამოსილება გადაწყვიტოს მის რეგულირებას დაქვემდებარებულ საწარმოებს, ასევე ამ საწარმოებსა და მომხმარებელს შორის არსებული დავები. აღნიშნული დავები განიხილება საჯარო მოსმენის წესით და საჯარო უფლებამოსილების ფარგლებში გამოიციემა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც საჩივრდება რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოებში ადმინისტრაციული წესით. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ აღნიშნა, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ, როგორც ადმინისტრაციულმა ორგანომ განიხილა მიმწოდებელს – შპს „ყ. თ-ის“ და მომხმარებელს – თ. ჯ-ს შორის არსებული დავა და თავისი კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 29.01.2015წ. №5/23 სადავო გადაწყვეტილება წარმოადგენს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ შედეგის წარმომშობ და შესასრულებლად სავალდებულო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამარ-

თლებრივ აქტს. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით მოცემული სამართლებრივი დავა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად საქმეს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ შპს „ყ. თ-ის“ სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

განსახილველ შემთხვევაში სადავოა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 29.01.15წ. №5/23 გადაწყვეტილება, მოსარჩელე მოითხოვს მის ბათილად ცნობას. ამდენად, განსჯადობის საკითხის გარკვევა საჭიროებს ამ აქტის და მისი გამომცემი ორგანოს სსიპ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის სტატუსის გარკვევას.

„საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის შესაბამისი კანონით, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი, საკანონმდებლო და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოსგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი აღმასრულებელი ორგანოს ნორმატიული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა სახის საჯარო საქმიანობას. აღსანიშნავია, რომ „ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“

საქართველოს კანონით ეროვნული მარეგულირებელი ორგანო არის სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრული სფეროს რეგულირების მიზნით შექმნილი, სპეციალური უფლებაუნარიანობის მქონე საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელსაც არ ჰყავს სახელმწიფო მაკონტროლებელი ორგანო, დამოუკიდებელია სახელმწიფო ორგანოებისაგან და მოქმედებს კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებას. ამდენად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია არის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მეორე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც ელექტროენერგეტიკის, ბუნებრივი გაზისა და წყალმომარაგების სექტორში ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს.

ლიცენზიანტებს, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურებს, იმპორტიორებს, ექსპორტიორებს, მიმწოდებლებს, მომხმარებლებსა და ბაზრის ოპერატორს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების გადაწყვეტა წარმოადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 06.03.2014 წ. №6 დადგენილებით დამტკიცებულ „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულებით“ გათვალისწინებულ კომისიის ერთ-ერთ ძირითად ფუნქციას, ხოლო ამ ფუნქციის განსახორციელებლად ადმინისტრაციულ ორგანოში გასაჩივრებული დარიცხვის კანონიერების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიხედვით ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს წარმოადგენს. ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი შეიძლება იყოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონ-

მდებლობასთან. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს – სსიპ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის უფლებამოსილების ფარგლები, აქტის ფორმალური კანონიერების დადგენა დავის განხილვის არსებით საკითხთა სფეროს განეკუთვნება, ცდება განსჯადობასთან დაკავშირებული დავის საზღვრებს და არ მოქმედებს განსახილველი დავის განსჯადობაზე. სასამართლოებს შორის განსჯადობაზე დავის გადაწყვეტა არ გულისხმობს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სემეკ-ის უფლებამოსილების ფარგლებში გამოცემის დადგენას, მიღებული აქტის მატერიალური კანონიერების დადგენას, აღნიშნული საქმის არსებითი განხილვის შედეგად გადასაწყვეტი საკითხია.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ შპს „ყ. თ-ის“ სარჩელი განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, მე-2 მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 399-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ სარჩელი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლო განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-419-412 (გ-15)

15 ოქტომბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილა მოქალაქე ზ. გ-ის სარჩელთან დაკავშირებით დავა, მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მესამე პირის – ა. ხ-ის მიმართ, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

ზ. გ-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ და სარჩელის დაზუსტების შედეგად მოითხოვა: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 22.08.2014წ. №951 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 27.08.2014წ. №5 სხდომის ოქმის ნაწილობრივ ბათილად ცნობა ქ. თბილისის სსიპ №... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის ზ. გ-ის არწარდგენის ნაწილში; საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.2014წ. №977 ბრძანების, ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორთა კანდიდატების წარდგენის ნაწილში, ბათილად ცნობა; საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე ზ. გ-ის წარდგენის თაობაზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება; საქართველოს განათლებისა და მეცნიერ-

რების სამინისტროსათვის სადავო აქტების ბათილად ცნობიდან 5 დღის ვადაში ქ.თბილისის სსიპ №... საჯარო სკოლის დირექტორის არჩევნების დანიშვნის დავალევა.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ 2006 წლიდან აქტიურად არის ჩართული ზოგადი განათლების სისტემაში. 2006 წლიდან 2014 წლის 26 თებერვლამდე იყო სსიპ თბილისის პირველი ექსპერიმენტული საჯარო სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი, ფლობს დირექტორის უფლების მოპოვების დამადასტურებელ სერტიფიკატს. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 27.08.2014 წ. მან გაიარა გასაუბრება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიასთან. გასაუბრებისას, მან კომისიას წარუდგინა მისი სტრატეგიული ხედვა №... და №... საჯარო სკოლებთან დაკავშირებით, კომისიამ ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე უარყო მისი კანდიდატურა, რის შედეგადაც მოსარჩელე არ იქნა წარდგენილი სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 06.10.2014წ. განჩინებით ასკ-ის მე-16.2 მუხლის საფუძველზე საქმეში მესამე პირად ჩაება ა. ხ-ი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.12.2014წ. განჩინებით ზ. გ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას. საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიუთითა, რომ დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველია „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/წ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ ინვეს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავეხს, როგორც სამოქალაქო დავეხს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. სასამართლომ მიუთითა ასკ-ის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილზე, მე-2 და 26-ე მუხლებზე, სსკ-ის მე-11, 26-ე მუხლებზე და ზ. გ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაუგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 12.06.2015წ. განჩინებით ზ. გ-ის სარჩელი მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის და ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების თაობაზე განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად გადაეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა და აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნა „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლის დანაწესის შესაბამისად დავის სამოქალაქო წესით განხილვის თაობაზე. სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ დანაწესი საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავეხს, როგორც სამოქალაქო დავეხს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით სასამართლოს მიერ განხილვის თაობაზე, შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობაზე. სამოქალაქო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ სადავო ურთიერთობა ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს (რა დროსაც მოსარჩელე არის არა სკოლის დირექტორი, არამედ – დირექტორობის კანდიდატი), რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით. ამდენად, სამოქალაქო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები წარმოადგენს

ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს, რომლის კანონიერებაც უნდა შემოწმდეს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით, რამდენადაც იგი გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ ჩათვალა, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, რამდენადაც ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ ს. გ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

განსახილველ შემთხვევაში დავა ეხება საგნობრივ განსჯადობას. შესაბამისად, შეფასებას საჭიროებს ს. გ-სა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის არსებული სამართლებრივი ურთიერთობის ხასიათი.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება/სკოლა არის საჯარო ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობას ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად და სრულად მოიცავს ზოგადი განათლების ერთ საფეხურს (დანყებით, საბაზო და საშუალო) მაინც. მოცემულ შემთხვევაში სადავოა საკონკურსო პროცედურა არა კერძო სკოლის, არამედ საჯარო სკოლის ანუ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სკოლის დირექტორის თანამდებობის დაკავება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საჯარო სკოლის დირექტორ-

რის შერჩევის პროცესი თავის თავში მოიცავს რთულ პროცედურულ მექანიზმს, რომელიც შედგება რამდენიმე სტადიისაგან. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/6 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი მოიცავს რამოდენიმე ეტაპს: სერტიფიცირებასა და საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორობის კანდიდატის ასარჩევად წარდგენა, საბჭოს მიერ კონკურსგავლილი დირექტორობის კანდიდატათაგან დირექტორის არჩევა, დირექტორის რეგისტრაციაში გატარება სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემაში, სამეურვეო საბჭოს მიერ არჩეული დირექტორთან ხელშეკრულების დადება. ხსენებული წესის მიხედვით, სერტიფიცირების ეტაპის დასრულების შემდეგ მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ამტკიცებს დირექტორობის უფლების მქონე პირთა სიას (მე-17 მუხ.), გასაუბრების შედეგების მიხედვით კომისიის მიერ შერჩეული კანდიდატების და შესაბამისი სკოლების სია მტკიცდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით და კანდიდატი ასარჩევად წარედგინება საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს (მე-20¹, 21-ე მუხ.). წესის თანახმად, საგამოცდო კომისიის შექმნა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით (მე-6, მე-16, მე-20 მუხ.), ტესტირების ჩატარების თარიღს, ადგილს, ხანგრძლივობას ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ადგენს მინისტრი (მე-7 მუხ.), დირექტორობის მსურველის ტესტირებიდან მოხსნა, გაფრთხილების, სერტიფიკატის მიცემა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დამტკიცებული ფორმის საფუძველზე (მე-13, მე-18, მე-20 მუხ.). ამდენად, საკონკურსო კომისიის წარდგინების საფუძველზე მინისტრის მიერ გამოცემული აქტი სრულად პასუხობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ნიშნებს, სახეზეა ადმინისტრაციული აქტის დეფინიციის ნიშნების კუმულატიური ერთობლიობა. მოცემულ საქმეში მოსარჩელე ითხოვს „იმ კანდიდატთა და შესაბამისი სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ, რომლებიც ასარჩევად წარედგინებიან ქალაქ თბილისის საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოებს“ საქართველოს განათ-

ლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.14წ. №977 ბრძანების ნაწილობრივ ბათილად ცნობას, კერძოდ სსიპ ქალაქ თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში. დავის ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიის კუთვნილებას ადასტურებს აგრეთვე მოსარჩელის მოთხოვნა, რომელიც ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მიიჩნია, რომ მოცემული დავა საგნობრივი (გვარეობითი) განსჯადობის მიხედვით სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია. კოლეგიის მოსაზრება ეფუძნება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1 მუხლს და „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის მე-12.3 მუხლს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სადავო სამართალურთიერთობის საჯარო-სამართლებრივი ხასიათი არ გამოირიცხება იმით, რომ სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1, 29-ე-32-ე მუხლების საფუძველზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება (აღნიშნული მუხლები ეხება კონკურსის წესით დანიშვნის საკითხებს) ვრცელდება აგრეთვე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგისტრირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. აღნიშნული ზოგადი დანაწესი არ გამოირიცხავს მითითებული სფეროების სპეციალურ საჯარო-სამართლებრივ მონესრიგებას, მათ შორის, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/6 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესით“. ხსენებული აქტები ადმინისტრაციული კანონმდებლობის სფეროთია მოცული, მათი რეგულაციის სივრცეში წარმოშობილი სამართალურთიერთობა საჯარო-სამართლებრივია. გარდა ამისა, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება ამ კანონის 29.2 მუხლით გათვალისწინებული

ნორმატიული აქტით, კერძოდ, კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29.2 მუხლის საფუძველზე მიღებული საქართველოს მთავრობის 18.06.14წ. №412 დადგენილება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესი“ ვრცელდება დადგენილების ამოქმედების შემდეგ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცხადებულ საჯარო კონკურსზე. ის გარემოება, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-32-ე მუხლები, რომლებიც აწესრიგებენ კონკურსის ჩატარების წესებს, არ ვრცელდება ყველა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, არ გამორიცხავს მოცემულ სადავო სამართალურთიერთობას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, არ ცვლის დავის საგნობრივ განსჯადობას. აღსანიშნავია, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 26.1 მუხლის შესაბამისად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ზოგადი განათლების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე: ატარებს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსს, საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს ასარჩევად წარუდგენს საჯარო სკოლის დირექტორობის კანდიდატს/კანდიდატებს („ო“ ქვეპუნქტი); ადგენს საჯარო სკოლის დირექტორისა და მასწავლებლის შესარჩევ კონკურსების გამართვის წესს, უფლებამოსილია დაადგინოს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსთან დაკავშირებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით გათვალისწინებული საგან განსხვავებული ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენისა და განხილვის ვადები და წესი („შ“ ქვეპუნქტი). ამავე კანონის 42.1 მუხლის მიხედვით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურას შეარჩევს სამინისტროს მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად, ღია კონკურსის საფუძველზე, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით. ეს წესი დგინდება „საქართველოს განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსის გამართვის წესით“. ამდენად, სადავო ურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, რაც სასკ-ის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით არის დავის ადმინისტრაციული საქმეების კატეგორიისადმი კუთვნი-

ლების ნიშანი. შესაბამისად, საგნობრივი განსჯადობა მოცემულ შემთხვევაში არ განისაზღვრება მხოლოდ და მხოლოდ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-31-ე მუხლებით.

სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით მოცემული დავის განხილვის აუცილებლობას არ ადასტურებს „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლი, რომელიც საგამონაკლისო წესით განსაზღვრავს სასამართლოს საგნობრივად განსჯად სასამართლოს. ხსენებული ნორმის მიხედვით საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. ნორმის სუბიექტია საჯარო სკოლის დირექტორი. სადავო შემთხვევაში მოსარჩელეს არ გააჩნია დირექტორის სტატუსი. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/6 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-4 მუხლით ერთმანეთისაგან გამიჯნულია: დირექტორობის უფლების მქონე პირი, დირექტორობის კანდიდატი, დირექტორობის მსურველი (მოცემულ შემთხვევაში საკონკურსო პროცედურის მიზანი სწორედ ისაა, რომ კანდიდატმა დაიკავოს საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობა), ამდენად, სახეზე არ არის 12.3 მუხლით გათვალისწინებული სუბიექტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითება „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლზე არ ადასტურებს დავის სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განხილვას.

„ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42.5 მუხლის მიხედვით განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მიერ რეგისტრირებულ არჩეულ დირექტორთან სამეურვეო საბჭო დებს შრომით ხელშეკრულებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. მართალია, საჯარო სკოლის დირექტორის შესაჩევი კონკურსი საბოლოოდ შრომითი ხელშეკრულების დადებით მთავრდება, მაგრამ თავად საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის ხასიათი, კონკურსის ჩატარების მომწესრიგებელი კანონმდებლობა ადასტურებს, რომ საკონკურსო პროცედურა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული, შესაბამისად, სადავო ურთიერთობა საჯარო-სა-

მართლებრივი კანონმდებლობიდან გამომდინარეობს.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან. შესაბამისად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, მოცემულ საქმეში დავის საგანი ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის, კერძოდ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.14წ. №977 ბრძანების ქ.თბილისის №... სამუშაო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში ბათილად ცნობას, სსიპ ქ.თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე ზ. გ-ის წარდგენის თაობაზე მინისტრისათვის ახალი აქტის გამოცემის დავალებას. დავის აღნიშნული ასპექტები ადასტურებს, რომ სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებულ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე ადმინისტრაციულ საქმეთა რიგს განეკუთვნება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობისათვის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან (სასკ-ის მე-2 მუხ. მე-3 ნაწ.), სარჩელზე მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოა, მოთხოვნა ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას (სასკ-ის 22-ე მუხ.), მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის აქტის გამოცემის დავალებას (სასკ-ის 23-ე მუხ.), შესაბამისად, ზ. გ-ის სარჩელი განსახილველად განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის

სის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, მე-2 მუხლით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 285-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ზ. გ-ის სარჩელი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-421-414 (გ-15)

15 ოქტომბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ლ. მურუსიძე**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილა მოქალაქე მ. ხ-ის სარჩელთან დაკავშირებით დავა, მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მესამე პირის – გ. ხ-ის მიმართ, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

მ. ხ-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამარ-

თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა ქ. თბილისის საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოებისათვის კანდიდატებისა და შესაბამისი სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.2014წ. №977 ბრძანების ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში ბათილად ცნობა, სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე გ. ხ-ის დანიშვნის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს 09.09.2014წ. №1/კ-694 ბრძანების ბათილად ცნობა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრისათვის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე მ. ხ-ის წარდგენის თაობაზე, ასევე სადავო აქტების ბათილად ცნობიდან 5 დღის ვადაში მოპასუხისათვის ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის არჩევნების დანიშვნის დავალება.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ 2005 წლის ივნისიდან 2014 წლის 9 სექტემბრამდე იყო სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორი, ფლობს დირექტორის უფლების მოპოვების დამადასტურებელ სერტიფიკატს. 2014 წლის აგვისტოს თვეში გაიარა გასაუბრება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიაში. გასაუბრებისას, მან კომისიას წარუდგინა მისი სტრატეგიული ხედვა სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლასთან დაკავშირებით, კომისიამ ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე უარყო მისი კანდიდატურა, რის შედეგადაც მოსარჩელე არ იქნა წარდგენილი №... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე. გარდა ამისა, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 09.09.2014წ. №1/კ-728 ბრძანების საფუძველზე შეწყდა შრომითი ურთიერთობა და იგი განთავისუფლდა №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობიდან. მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ კომისიამ არ მოახდინა მის მიერ მიღებული სამართლებრივი აქტის ფაქტობრივი წერილობითი დასაბუთება, არ გამოიკვლია არსებული გარემოებები, სათანადოდ არ შეაფასა გასაუბრებისას მოსარჩელის მიერ წარდგენილი სტრატეგიული ხედვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 06.10.2014წ. განჩინებით ასკ-ის მე-16.2 მუხ-

ლის საფუძველზე საქმეში მესამე პირად ჩაება გ. ხ-ე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.12.2014წ. განჩინებით მ. ხ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას. საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიუთითა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, კოლეგიამ მიიჩნია, რომ დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველია „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/6 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ ინვეს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავე კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიუთითა ასკ-ის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილზე, მე-2 და 26-ე მუხლებზე, სსკ-ის მე-11, 284-ე, 285-ე მუხლებზე და მ. ხ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაუგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 12.06.2015წ. განჩინებით მ. ხ-ის სარჩელი მოპასუხე

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობისა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნით განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად გადაეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1. მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა. სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლის დანაწესი საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომითი დავების, როგორც სამოქალაქო დავების სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით სასამართლოს მიერ განხილვის თაობაზე, შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობაზე. სამოქალაქო კოლეგია თვლის, რომ სადავო ურთიერთობა ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს (რა დროსაც მოსარჩელე არის არა სკოლის დირექტორი, არამედ – დირექტორობის კანდიდატი), რომლის შედეგებსაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით. ამდენად, სამოქალაქო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებია, ვინაიდან გამოცემული არიან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის, კერძოდ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია ასკვნის, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, რამდენადაც ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურითიერობა წარმოადგენს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის

თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მესამე ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ მ. ხ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

განსახილველ შემთხვევაში დავა ეხება საგნობრივ განსჯადობას. შესაბამისად, შეფასებას საჭიროებს მ. ხ-სა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის არსებული სამართლებრივი ურთიერთობის ხასიათი.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება/სკოლა არის საჯარო ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობას ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად და სრულად მოიცავს ზოგადი განათლების ერთ საფეხურს (დანყებით, საბაზო და საშუალო) მაინც. მოცემულ შემთხვევაში სადავოა საკონკურსო პროცედურა არა კერძო სკოლის, არამედ საჯარო სკოლის ანუ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სკოლის დირექტორის თანამდებობის დაკავება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საჯარო სკოლის დირექტორის შერჩევის პროცედურა თავის თავში მოიცავს რთულ პროცედურულ მექანიზმს, რომელიც შედგება რამდენიმე სტადიისაგან. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/წ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი მოიცავს რამდენიმე ეტაპს: სერტიფიცირებასა და საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორობის კანდიდატის ასარჩევად წარდგენას, საბჭოს მიერ კონკურსგავლილი დირექტორობის კანდიდატთაგან დირექტორის არჩევა, დირექტორის რეგისტრაციაში გატარება სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემაში, სამეურვეო საბჭოს მიერ არჩეულ დირექტორთან ხელშეკრულების დადება. ხსენებული წესის მიხედვით, სერტიფიცირების ეტაპის დასრულების შემდეგ მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ამტკიცებს დირექტორობის უფლების მქონე პირთა სიას (მე-17

მუხ.), გასაუბრების შედეგების მიხედვით კომისიის მიერ შერჩეული კანდიდატების და შესაბამისი სკოლების სია მტკიცდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით და კანდიდატი ასარჩევად წარედგინება საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს (მე-20¹, 21-ე მუხ.). წესის თანახმად, საგამოცდო კომისიის შექმნა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით (მე-6, მე-16, მე-20 მუხ.), ტესტირების ჩატარების თარიღს, ადგილს, ხანგრძლივობას ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ადგენს მინისტრი (მე-7 მუხ.), დირექტორობის მსურველის ტესტირებიდან მოხსნა, გაფრთხილების, სერტიფიკატის მიცემა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დამტკიცებული ფორმის საფუძველზე (მე-13, მე-18, მე-20 მუხ.). ამდენად, საკონკურსო კომისიის წარდგინების საფუძველზე მინისტრის მიერ გამოცემული აქტი სრულად პასუხობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ნიშნებს, სახეზეა ადმინისტრაციული აქტის დეფინიციის ნიშნების კუმულატიური ერთობლიობა. მოცემულ საქმეში მოსარჩელე ითხოვს „იმ კანდიდატთა და შესაბამისი სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ, რომლებიც ასარჩევად წარედგინებიან ქალაქ თბილისის საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოებს“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.14წ. №977 ბრძანების ნაწილობრივ ბათილად ცნობას, კერძოდ, სსიპ ქალაქ თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში. დავის ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიის კუთვნილებას ადასტურებს აგრეთვე მოსარჩელის მოთხოვნა, რომელიც ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა საგნობრივი (გვარეობითი) განსჯადობის მიხედვით სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია. კოლეგიის მოსაზრება ეფუძნება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1 მუხლს და „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სადავო სამართალურთიერთობის საჯარო-სამართლებრივი ხასიათი არ გამოირიცხება იმით, რომ სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა „საჯარო სამ-

სახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1, 29-ე-32-ე მუხლების საფუძველზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება (აღნიშნული მუხლები ეხება კონკურსის წესით დანიშვნის საკითხებს) ვრცელდება აგრეთვე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგისტრირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. აღნიშნული ზოგადი დანაწესი არ გამოორიცხავს მითითებული სფეროების სპეციალურ საჯარო-სამართლებრივ მოწესრიგებას, მათ შორის, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსის გამართვის წესით“. ხსენებული აქტები ადმინისტრაციული კანონმდებლობის სფეროთია მოცული, მათი რეგულაციის სივრცეში წარმოშობილი სამართალურთიერთობა საჯარო-სამართლებრივია. გარდა ამისა, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება ამ კანონის 29.2 მუხლით გათვალისწინებული ნორმატიული აქტით, კერძოდ, კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29.2 მუხლის საფუძველზე მიღებული საქართველოს მთავრობის 18.06.14წ. №412 დადგენილება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესი“ ვრცელდება დადგენილების ამოქმედების შემდეგ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცხადებულ საჯარო კონკურსზე. ის გარემოება, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-32-ე მუხლები, რომლებიც აწესრიგებენ კონკურსის ჩატარების წესებს, არ ვრცელდება ყველა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, არ გამოორიცხავს მოცემულ სადავო სამართალურთიერთობას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, არ ცვლის დავის საგნობრივ განსჯადობას. აღსანიშნავია, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 26.1 მუხლის შესაბამისად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ზოგადი განათლების სფე-

როში საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე: ატარებს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსს, საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს ასარჩევად წარუდგენს საჯარო სკოლის დირექტორობის კანდიდატს/კანდიდატებს („ო“ ქვეპუნქტი); ადგენს საჯარო სკოლის დირექტორისა და მასწავლებლის შესარჩევი კონკურსების გამართვის წესს, უფლებამოსილია დაადგინოს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევ კონკურსთან დაკავშირებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით გათვალისწინებული საგან განსხვავებული ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენისა და განხილვის ვადები და წესი („შ“ ქვეპუნქტი). ამავე კანონის 42.1 მუხლის მიხედვით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურას შეარჩევს სამინისტროს მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად, ღია კონკურსის საფუძველზე, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით. ეს წესი დგინდება „საქართველოს განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესით“. ამდენად, სადავო ურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, რაც სასკ-ის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით არის დავის ადმინისტრაციული საქმეების კატეგორიისადმი კუთვნილების ნიშანი. ამდენად, საგნობრივი განსჯადობა მოცემულ შემთხვევაში არ განისაზღვრება მხოლოდ და მხოლოდ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-31-ე მუხლებით.

სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით მოცემული დავის განხილვის აუცილებლობას არ ადასტურებს „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლი, რომელიც საგამონაკლისო წესით განსაზღვრავს სასამართლოს საგნობრივად განსჯად სასამართლოს. ხსენებული ნორმის მიხედვით საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. ნორმის სუბიექტია საჯარო სკოლის დირექტორი. სადავო შემთხვევაში მოსარჩელეს არ გააჩნია დირექტორის სტატუსი. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერ-

რების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/წ ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-4 მუხლით ერთმანეთისაგან გამიჯნულია დირექტორობის უფლების მქონე პირი, დირექტორობის კანდიდატი, დირექტორობის მსურველი (მოცემულ შემთხვევაში საკონკურსო პროცედურის მიზანი სწორედ ისაა, რომ კანდიდატმა დაიკავოს საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობა), ამდენად, სახეზე არ არის 12.3 მუხლით გათვალისწინებული სუბიექტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითება „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლზე არ ადასტურებს დავის სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განხილვას.

„ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42.5 მუხლის მიხედვით განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მიერ რეგისტრირებულ არჩეულ დირექტორთან სამეურვეო საბჭო დებს შრომით ხელშეკრულებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. მართალია, საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი საბოლოოდ შრომითი ხელშეკრულების დადებით მთავრდება, მაგრამ თავად საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის ხასიათი, კონკურსის ჩატარების მომწესრიგებელი კანონმდებლობა ადასტურებს, რომ საკონკურსო პროცედურა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული, შესაბამისად, სადავო ურთიერთობა საჯარო-სამართლებრივი კანონმდებლობიდან გამომდინარეობს. გარდა ამისა, „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42.6 მუხლის შესაბამისად, სამეურვეო საბჭოს მიერ საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის წესის შესაბამისად დირექტორის არარჩევის/ვერარჩევის შემთხვევაში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო უფლებამოსილია დანიშნოს დირექტორი დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ აღნიშნული ნორმის საფუძველზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა სადავო 09.09.14წ., №1/კ-694 ბრძანებით სსიპ ქალაქ თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე 2014 წლის 9 სექტემბრიდან ექვსი წლის ვადით – 2020 წლის 9 სექტემბრის ჩათვლით, დანიშნა გ. ხ-ე. მინისტრის სადავოდ გამხდარი აღნიშნული ბრძანების მართლზომიერება ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით უნდა დადგინდეს.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-

2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან. შესაბამისად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, მოცემულ საქმეში დავის საგანი ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის, კერძოდ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.2014წ. №977 ბრძანების ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში ბათილად ცნობას, სსიპ ქ.თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე მ. ხ-ის წარდგენის თაობაზე მინისტრისათვის ახალი აქტის გამოცემის დავალებას, გ. ხ-ის სკოლის დირექტორად დანიშვნის შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობას. დავის აღნიშნული ასპექტები ადასტურებს, რომ სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებულ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე ადმინისტრაციულ საქმეთა რიგს განეკუთვნება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობისათვის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან (სასკ-ის მე-2 მუხ. მე-3 ნაწ.), სარჩელზე მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოა, მოთხოვნა ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ნაწილის ბათილად ცნობას (სასკ-ის 22-ე მუხ.), მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის აქტის გამოცემის დავალებას (სასკ-ის 23-ე მუხ.), შესაბამისად, მ. ხ-ის სარჩელი განსახილველად განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, მე-2 მუხლით, 26-ე მუხლის მე-

3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 285-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. ხ-ის სარჩელი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მესამე პირის – გ. ხ-ის მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-423-416 (გ-15)

15 ოქტომბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე
ლ. მურუსიძე**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილა ს. დ-ის სარჩელთან დაკავშირებული დავის, მოპასუხე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მესამე პირის – ი. მ-ის მიმართ, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

ს. დ-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – სა-

ქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა ქ. თბილისის საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოებისათვის კანდიდატებისა და შესაბამისი სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.2014წ. ბრძანების ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში ბათილად ცნობა, სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელ ს. დ-თან შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 09.09.2014წ. №1/კ-736 ბრძანების ბათილად ცნობა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე ს. დ-ის წარდგენის თაობაზე.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ იგი 1985 წლიდან 2014 წლამდე აქტიურად არის ჩართული ზოგადი განათლების სისტემაში, ფლობს დირექტორის უფლების მოპოვების დამადასტურებელ სერტიფიკატს და მათემატიკის მასწავლებლის სერტიფიკატს. მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ იგი წარმატებით ახორციელებდა ქ. თბილისის №... საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილის უფლება-მოვალეობებს. მოსარჩელე ასევე დანიშნული იყო ა. რ-ის სახელობის საავტორო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე. მოსარჩელის აქტიური მოღვაწეობა ზოგადი განათლების სფეროში წარმატებით გაგრძელდა ...-ე საჯარო სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის პოზიციაზე. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნულ თანამდებობაზე მოღვაწეობისას მან მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ხსენებული საჯარო სკოლების განვითარებაში. 2006-2012 წლებში მნიშვნელოვნად აიმაღლა კვალიფიკაცია ზოგადი განათლების სფეროში და დაეუფლა ზოგადი განათლების სფეროს თანამედროვე მიდგომებს, რის შედეგადაც იგი არაერთხელ იქნა მინვეული წამყვანი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ჩატარებულ საერთაშორისო დონის ტრენინგებში ტრენერად და მომხსენებლად. 2007 წ. მოსარჩელე ს. დ-მა კარიერის გასაგრძელებლად საკუთარი ინიციატივით აირჩია ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლა, სადაც მისი ხელმძღვანელობით მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა სკოლის რეპუტაცია, გადაიჭრა სკოლაში არსებული პრობლემები.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 2014 წლის აგვისტოს თვეში გაი-

არა გასაუბრება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სათანადო ბრძანების საფუძველზე შექმნილ კომისიაში. გასაუბრებისას, მან კომისიას წარუდგინა მისი სტრატეგიული ხედვა და გეგმა №... საჯარო სკოლასთან დაკავშირებით, კომისიამ ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე უარყო მისი კანდიდატურა, რის შედეგადაც მოსარჩელე არ იქნა წარდგენილი სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს წინაშე. გარდა ამისა, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 09.09.2014წ. №1/კ-736 სადავო ბრძანების საფუძველზე შეწყდა შრომითი ურთიერთობა და იგი განთავისუფლდა №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობიდან. მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ კომისიამ არ მოახდინა მის მიერ მიღებული სამართლებრივი აქტის ფაქტობრივი წერილობითი დასაბუთება, არ გამოიკვლია არსებული გარემოებები, სათანადოდ არ შეაფასა გასაუბრებისას მოსარჩელის მიერ წარდგენილი სტრატეგიული გეგმა და ხედვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 17.11.2014წ. საოქმო განჩინებით დაზუსტდა სასარჩელო მოთხოვნა და თავდაპირველ მოთხოვნებთან ერთად მოსარჩელემ დამატებით მოითხოვა სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე ი. მ-ის დანიშვნის თაობაზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 09.09.2014წ. №1/კ-698 ბრძანების ბათილად ცნობა. ამავე საოქმო განჩინებით საქმეში ასკ-ის მე-16.2 მუხლის საფუძველზე მესამე პირად ჩაება სსიპ ქ. თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორი ი. მ-ი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას 10.12.14წ. შუამდგომლობით მიმართა საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტროს წარმომადგენელმა, რომელმაც მოითხოვა ს.დ-ის მიერ აღძრული სარჩელის განსჯადობით საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისათვის გადაცემა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.12.2014წ. განჩინებით ს. დ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას. საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიუთითა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე–32-ე მუხლების მოქ-

მედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას, და ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. ამდენად, კოლეგიამ მიიჩნია, რომ დირექტორთა შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველია „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესი“. მითითებული კანონის 42-ე მუხლის მე-2¹ პუნქტის თანახმად, დირექტორის კონკურსთან დაკავშირებული სადავო აქტები საჩივრდება სასამართლოში და გასაჩივრება არ იწვევს მათი მოქმედების შეჩერებას. ამავ კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიუთითა ასკ-ის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილზე, მე-2 და 26-ე მუხლებზე, სსკ-ის მე-11, 284-ე, 285-ე მუხლებზე და ს. დ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაუგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 12.06.2015წ. განჩინებით ს. დ-ის სარჩელი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობისა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნით განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად გადაეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1. მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული დავა. სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ „ზოგადი განათლების

შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლის დანაწესი საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორებს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავების, როგორც სამოქალაქო დავების, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით სასამართლოს მიერ განხილვის თაობაზე, შეიძლება გავრცელდეს უკვე დირექტორის სტატუსის მქონე სუბიექტსა და სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით ურთიერთობაზე. სამოქალაქო კოლეგია თვლის, რომ სადავო ურთიერთობა ეხება დირექტორის სტატუსის მოპოვებამდე არსებულ ეტაპს – შესარჩევ კონკურსს (რა დროსაც მოსარჩელე არის არა სკოლის დირექტორი, არამედ – დირექტორობის კანდიდატი), რომლის შედეგებადაც ადასტურებს მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით. ამდენად, სამოქალაქო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ ვინაიდან საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანებები ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებია, ვინაიდან გამოცემული არიან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის, კერძოდ, „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ამდენად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია ასკვნის, რომ მოცემული დავა სწორედ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავაა, რამდენადაც ერთ-ერთ განმსაზღვრელ ელემენტს დავის ადმინისტრაციულად მიჩნევისათვის სწორედ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართალურთიერთობა წარმოადგენს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მესამე ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ ს. დ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგი-

ას შემდეგ გარემოებათა გამო:

განსახილველ შემთხვევაში დავა ეხება საგნობრივ განსჯადობას. შესაბამისად, შეფასებას საჭიროებს ს. დ-სა და სსიპ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის არსებული სამართლებრივი ურთიერთობის ხასიათი.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება/სკოლა არის საჯარო ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობას ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად და სრულად მოიცავს ზოგადი განათლების ერთ საფეხურს (დაწყებით, საბაზო და საშუალო) მაინც. მოცემულ შემთხვევაში სადავოა საკონკურსო პროცედურა არა კერძო სკოლის, არამედ საჯარო სკოლის ანუ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სკოლის დირექტორის თანამდებობის დაკავება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საჯარო სკოლის დირექტორის შერჩევის პროცესი თავის თავში მოიცავს რთულ პროცედურულ მექანიზმს, რომელიც შედგება რამდენიმე სტადიისაგან. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესის“ თანახმად, საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი მოიცავს რამდენიმე ეტაპს: სერტიფიცირებასა და საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოსათვის დირექტორობის კანდიდატის ასარჩევად წარდგენას, საბჭოს მიერ კონკურსგაველილი დირექტორობის კანდიდატთაგან დირექტორის არჩევა, დირექტორის რეგისტრაციაში გატარება სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემაში, სამეურვეო საბჭოს მიერ არჩეულ დირექტორთან ხელშეკრულების დადება. ხსენებული წესის მიხედვით, სერტიფიცირების ეტაპის დასრულების შემდეგ მინისტრი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ამტკიცებს დირექტორობის უფლების მქონე პირთა სიას (მე-17 მუხ.), გასაუბრების შედეგების მიხედვით კომისიის მიერ შერჩეული კანდიდატების და შესაბამისი სკოლის სია მტკიცდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით და კანდიდატი ასარჩევად წარედგინება საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს (მე-20¹, 21-ე მუხ.). წესის თანახმად, საგამოცდო კომისიის შექმნა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით (მე-6, მე-16, მე-20 მუხ.), ტესტირების ჩატარების თარიღს, ადგილს, ხანგრძლი-

ვობას ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ადგენს მინისტრი (მე-7 მუხ.), დირექტორობის მსურველის ტესტირებიდან მოხსნა, გაფრთხილების, სერტიფიკატის მიცემა ხდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დამტკიცებული ფორმის საფუძველზე (მე-13, მე-18, მე-20 მუხ.). ამდენად, საკონკურსო კომისიის წარდგინების საფუძველზე მინისტრის მიერ გამოცემული აქტი სრულად პასუხობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ნიშნებს, სახეზეა ადმინისტრაციული აქტის დეფინიციის ნიშნების კუმულატიური ერთობლიობა. მოცემულ საქმეში მოსარჩელე ითხოვს „იმ კანდიდატთა და შესაბამისი სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ, რომლებიც ასარჩევად წარედგინებიან ქალაქ თბილისის საჯარო სკოლების სამეურვეო საბჭოებს“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 29.08.14წ. №977 ბრძანების ნაწილობრივ ბათილად ცნობას, კერძოდ, სსიპ ქალაქ თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში. დავის ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიის კუთვნილებას ადასტურებს აგრეთვე მოსარჩელის მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა საგნობრივი (გვარეობითი) განსჯადობის მიხედვით სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია. კოლეგიის მოსაზრება ეფუძნება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1 მუხლს და „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სადავო სამართალურთერთობის საჯარო-სამართლებრივი ხასიათი არ გამოირიცხება იმით, რომ სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი არ ჩატარებულა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹.1, 29-ე-32-ე მუხლების საფუძველზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება (აღნიშნული მუხლები ეხება კონკურსის წესით დანიშვნის საკითხებს) ვრცელდება აგრეთვე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგისტრირებელ ორგა-

ნოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. აღნიშნული ზოგადი დანაწესი არ გამოორიცხავს მითითებულ სფეროების სპეციალურ საჯარო-სამართლებრივ მოწესრიგებას, მათ შორის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/წ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესით“. ხსენებული აქტები ადმინისტრაციული კანონმდებლობის სფეროთია მოცული, მათი რეგულაციის სივრცეში წარმოშობილი სამართალური თიერთობა საჯარო-სამართლებრივია. გარდა ამისა, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარებას უზრუნველყოფს შესაბამისი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია, რომელიც იქმნება ამ კანონის 36²-ე და 36³-ე მუხლებით გათვალისწინებული წესით. მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თანამშრომლებისათვის კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება ამ კანონის 29.2 მუხლით გათვალისწინებული ნორმატიული აქტით, კერძოდ, კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29.2 მუხლის საფუძველზე მიღებული საქართველოს მთავრობის 18.06.14წ. №412 დადგენილება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესი“ ვრცელდება დადგენილების ამოქმედების შემდეგ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცხადებულ საჯარო კონკურსზე. ის გარემოება, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-32-ე მუხლები, რომლებიც აწესრიგებენ კონკურსის ჩატარების წესებს, არ ვრცელდება ყველა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, არ გამოორიცხავს მოცემული სადავო სამართალური თიერთობას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, არ ცვლის დავის საგნობრივ განსჯადობას. აღსანიშნავია, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 26.1 მუხლის შესაბამისად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ზოგადი განათლების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე: ატარებს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსს, საჯარო სკოლის სამეურვეო საბჭოს ასარჩევად წარუდგენს საჯარო

სკოლის დირექტორობის კანდიდატს/კანდიდატებს („ო“ ქვე-პუნქტი); ადგენს საჯარო სკოლის დირექტორისა და მასწავლებლის შესარჩევი კონკურსების გამართვის წესს, უფლებამოსილია დაადგინოს საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსთან დაკავშირებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით გათვალისწინებული საგან განსხვავებული ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენისა და განხილვის ვადები და წესი („შ“ ქვეპუნქტი). ამავე კანონის 42.1 მუხლის მიხედვით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საჯარო სკოლის დირექტორის კანდიდატურას შეარჩევს სამინისტროს მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად, ღია კონკურსის საფუძველზე, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით. ეს წესი დგინდება „საქართველოს განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.11წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის გამართვის წესით“. ამდენად, სადავო ურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, რაც სასკ-ის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით არის დავის ადმინისტრაციული საქმეების კატეგორიისადმი კუთვნილების ნიშანი. ამდენად, საგნობრივი განსჯადობა მოცემულ შემთხვევაში არ განისაზღვრება მხოლოდ და მხოლოდ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-31-ე მუხლებით.

სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით მოცემული დავის განხილვის აუცილებლობას არ ადასტურებს „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლი, რომელიც საგამონაკლისო წესით განსაზღვრავს სასამართლოს საგნობრივად განსჯად სასამართლოს. ხსენებული ნორმის მიხედვით საჯარო სკოლის დირექტორსა და სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დავებს, როგორც სამოქალაქო დავებს, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. ნორმის სუბიექტია საჯარო სკოლის დირექტორი. სადავო შემთხვევაში მოსარჩელეს არ გააჩნია დირექტორის სტატუსი. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 24.02.2011წ. №25/ნ ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-4 მუხლით ერთმანეთისაგან გამიჯნულია: დირექტორობის უფლების მქონე პირი, დირექტორობის კანდიდატი,

დირექტორობის მსურველი (მოცემულ შემთხვევაში საკონკურსო პროცედურის მიზანი სწორედ ისაა, რომ კანდიდატმა დაიკავოს საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობა), ამდენად, სახეზე არ არის 12.3 მუხლით გათვალისწინებული სუბიექტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მითითება „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 12.3 მუხლზე არ ადასტურებს დავის სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განხილვას.

„ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42.5 მუხლის მიხედვით განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მიერ რეგისტრირებულ არჩეულ დირექტორთან სამეურვეო საბჭო დებს შრომით ხელშეკრულებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. მართალია, საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსი საბოლოოდ შრომითი ხელშეკრულების დადებით მთავრდება, მაგრამ თავად საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის ხასიათი, კონკურსის ჩატარების მომწესრიგებელი კანონმდებლობა ადასტურებს, რომ საკონკურსო პროცედურა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული, შესაბამისად, სადავო ურთიერთობა საჯარო-სამართლებრივი კანონმდებლობიდან გამომდინარეობს. გარდა ამისა „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 42.6 მუხლის შესაბამისად, სამეურვეო საბჭოს მიერ საჯარო სკოლის დირექტორის შესარჩევი კონკურსის წესის შესაბამისად დირექტორის არარჩევის/ვერარჩევის შემთხვევაში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო უფლებამოსილია დანიშნოს დირექტორი დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ აღნიშნული ნორმის საფუძველზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა სადავო 09.09.14წ., №1/5-698 ბრძანებით სსიპ – ქალაქ თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე 2014 წლის 9 სექტემბრიდან ექვსი წლის ვადით – 2020 წლის 9 სექტემბრის ჩათვლით დანიშნა ი. მ-ი. მინისტრის აღნიშნული სადავოდ გამხდარი ბრძანება ასევე წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, რომლის მართლზომიერება ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით უნდა დადგინდეს.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული

ციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან. შესაბამისად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, მოცემულ საქმეში დავის საგანი ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის, კერძოდ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 25.08.146. №977 ბრძანების ქ.თბილისის №... სამუშაო სკოლის დირექტორის სამეურვეო საბჭოსათვის წარდგენის ნაწილში ბათილად ცნობას, სსიპ ქ.თბილისის №... საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე სამეურვეო საბჭოს წინაშე ს. დ-ის წარდგენის თაობაზე მინისტრისათვის ახალი აქტის გამოცემის დავალებას. დავის აღნიშნული ასპექტები ადასტურებს, რომ სადავო სამართალური თიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, სასარჩელო მოთხოვნა ეხება კერძო სამართლის სუბიექტსა და ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის არსებულ დავას, რის გამოც მოცემული საქმე ადმინისტრაციულ საქმეთა რიგს განეკუთვნება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მოცემულ სამართალურთიერთობას გააჩნია საჯარო-სამართლებრივი ურთიერთობისათვის დამახასიათებელი ყველა ელემენტი – დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან (სასკ-ის მე-2 მუხ. მე-3 ნაწ.), სარჩელზე მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოა, მოთხოვნა ეხება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას (სასკ-ის 22-ე მუხ.), მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის აქტის გამოცემის დავალებას (სასკ-ის 23-ე მუხ.), შესაბამისად, ს. დ-ის სარჩელი განსახილველად განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, მე-2 მუხლით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 285-ე მუხლით და

დაადგინა:

1. ს. დ-ის სარჩელი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;
2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-553-546 (გ-15)

3 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე
მ. ვაჩაძე**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილა მოქალაქე მ. ს-ის სარჩელთან დაკავშირებით დავა, მოპასუხე სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის მიმართ, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

მ. ს-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის მიმართ და მოითხოვა სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წარმო-

მადგენლობითი საბჭოს 28.11.14წ. №2 ოქმისა და სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის აკადემიური საბჭოს სხდომის 26.01.15წ. №8 ოქმის ბათილად ცნობა.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წარმომადგენლობითი საბჭოს 28.11.14წ. №2 ოქმის შედგენისას დაირღვა მისი გამოცემის წესი, ვინაიდან სხდომაზე კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტის დეკანის ნაცვლად მონაწილეობა მიიღო არაუფლებამოსილმა პირმა. ამით დაირღვა სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წესდების 21-ე მუხლის მოთხოვნა. აკადემიური საბჭოს წევრს არ აქვს უფლება მიიღოს მონაწილეობა წარმომადგენლობითი საბჭოს მუშაობაში, სხდომაზე საკითხის გატანის უფლებამოსილება შეადგენს დეკანის ფუნქციას. სსიპ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის აკადემიური საბჭოს სხდომის 26.01.15წ. №8 ოქმთან დაკავშირებით მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ კონკურსანტის შეფასების ფორმაში მითითებულია, რომ კონკურსანტს არ ჩაეთვალა პროფილის შესაბამისი სამემსრულებლო მოღვაწეობა 2012 წლიდან, კონკურსანტის შეფასების ფორმაში არ არის მითითებული რამდენად შეფასდა ძირითად კრიტერიუმებში მითითებული პოზიციები და როგორ იქნა დათვლილი ქულათა რაოდენობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 18.05.2015წ. განჩინებით მ. ს-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება ვრცელდება აგრეთვე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ ასისტენტ-პროფესორის სამსახურში მიღების კონკურსი არ ჩატარებულა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის შესაბამისად. კონკურსის ჩატარების სამართლებრივი საფუძველია საქართველოს ორგანული კანონი „საქართველოს შრომის კოდექსი“, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი, საქართველოს

კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 07.07.14წ. №05/90 ბრძანებით დამტკიცებული სსიპ ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წესდება. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ ჩათვალა, რომ დავა სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით არის განსახილველი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 16.07.15წ. განჩინებით მ. ს-ის სარჩელი განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად გადაეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

სასამართლომ მიუთითა ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის მე-6, მე-8, მე-10 მუხლებზე, საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლზე, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ ორგანული კანონის მე-3 და მე-16 მუხლებზე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლზე და აღნიშნა, რომ მოპასუხე მხარე – სსიპ ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია არის ის საგამონაკლისო საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელზეც ვრცელდება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11¹ მუხლის მოთხოვნები. სასამართლომ აღნიშნა, რომ დავის საგანი გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, მოპასუხე დაწესებულება ნამდვილად არის ადმინისტრაციული ორგანო, ხოლო სადავოდ ქცეული და გარკვეული სამართალურთიერთობების მომწესრიგებელი გადაწყვეტილებანი შეიცავენ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლით რეგულირებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ლეგალური დეფინიციის ელემენტებს. შესაბამისად, სასამართლომ ჩათვალა, რომ დავა ადმინისტრაციული წარმოების წესით უნდა განხილულიყო.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მესამე ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ მ. ს-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, საერთო სასამართლოები ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილავენ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან გამომდინარე წარმოშობილ დავებს. განსახილველ შემთხვევაში დავა ეხება საგნობრივ განსჯადობას. შესაბამისად, შეფასებას საჭიროებს მოსარჩელესა და სსიპ ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიას შორის არსებული სამართლებრივი ურთიერთობის ხასიათი.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სადავო სამართალურ-თერთობის საჯარო-სამართლებრივი ხასიათი არ გამოირიცხება იმით, რომ კონკურსი არ ჩატარებულა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის საფუძველზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება (აღნიშნული მუხლები ეხება კონკურსის წესით დანიშვნის საკითხებს) ვრცელდება აგრეთვე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას და ეროვნულ მარეგისტრირებელ ორგანოსთან არსებული მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის თანაშემწის დანიშვნის წესისა. აღნიშნული დანაწესი არ გამოირიცხავს მითითებული სფეროების სპეციალურ საჯარო-სამართლებრივ მოწესრიგებას, მათ შორის, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „უმალღესი განათლების შესახებ“ კანონით, ასევე საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 07.07.14წ. №05/90 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წესდებით“. ხსენებული აქტები ადმინისტრაციული კანონმდებლობის სფეროთია მოცული, მათი რეგულაციის სივრცეში წარმოშობილი სამართალურ-თერთობა საჯარო-სამართლებრივია. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29.2 მუხლის საფუძველზე მიღებული საქართველოს მთავრობის 18.06.14წ. №412 დადგენილება, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესი“ ვრცელდება დადგენილების ამოქმედების შემდეგ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცხადებულ საჯარო კონკურსზე. ის გარემოება, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-32-ე მუხლები, რომლებიც აწესრიგებენ კონკურ-

სის ჩატარების წესებს, არ ვრცელდება ყველა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე, არ გამორიცხავს მოცემულ სადავო სამართალურთიერთობას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი სივრციდან, არ ცვლის დავის საგნობრივ განსჯადობას.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონი ახდენს უმაღლესი სასწავლო დაწესებულების პერსონალის კლასიფიკაციას აკადემიურ, ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალად (32-ე მუხ.). კანონი ადგენს უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებებში ვაკანსიის დაკავების ერთიან წესებს, აკადემიური და ადმინისტრაციული თანამდებობის დაკავების აუცილებელ პირობად კანონი ადგენს ღია კონკურსს (34-ე მუხ.), ხოლო დამხმარე პერსონალის სამსახურში მიღებისა და სამსახურიდან გათავისუფლების უფლებამოსილებას ანიჭებს უმაღლესი სასწავლო დაწესებულების ხელმძღვანელს, რომელიც ამ უფლებამოსილებას ახორციელებს შრომითი კანონმდებლობის საფუძველზე. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონის 34.3 მუხლის თანახმად, კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებით. ამდენად, უმაღლესი სასწავლებლის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ვალდებულია კვალიფიციური კადრების შერჩევის მიზნით აკადემიური თანამდებობის ვაკანსიის დასაკავებლად ჩაატაროს კონკურსი, მიუხედავად იმისა, რომ კონკურსის ჩატარების შედეგად აკადემიურ პერსონალთან იდება შრომითი ხელშეკრულება, აკადემიური თანამდებობის დასაკავებლად აუცილებელი საკონკურსო პროცედურის რეგლამენტაცია, კონკურსის შედეგად აკადემიური პერსონალის შერჩევა და დანიშვნა ხდება არა შრომის კანონმდებლობის, არამედ ადმინისტრაციული კანონმდებლობით, კერძოდ, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონით, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 07.07.146. №05/90 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წესდებით“. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონის მე-8 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის და საქართველოს მთავრობის 24.12.136. №358 დადგენილების შესაბამისად საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 07.07.146. №05/90 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის წესდების“ 27.1 მუხლის თანახმად, აკადემი-

ური თანამდებობის დაკავება შესაძლებელია მხოლოდ ღია კონკურსის წესით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებს. წესდების 8.1 მუხლის „კ“ ქვეპუნქტის თანახმად აკადემიური პერსონალის სამსახურში მიღებისა და კონკურსის ჩატარების ერთიან წესს, შრომის ანაზღაურების ოდენობასა და პირობებს ადგენს აკადემიური საბჭო და დასამტკიცებლად წარუდგენს წარმომადგენლობით საბჭოს. ამდენად, მოცემული სადავო სამართალურთიერთობა მოსარჩელესა და უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებას შორის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივია, სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა იზიარებს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას საქმის განსახილველად ადმინისტრაციული კოლეგიისათვის გადაცემის შესახებ და აღნიშნავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის რეგულაციების შესაბამისად, მოპასუხე დაწესებულება ნამდვილად წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ხოლო აკადემიური თანამდებობის დასაკავებლად ჩატარებული კონკურსის პროცესში აქტები გამოიცემა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. დავის გადაწყვეტა საჭიროებს აქტების ადმინისტრაციული კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ სადავო ურთიერთობა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, რაც სასკ-ის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით არის დავის ადმინისტრაციული საქმეების კატეგორიისადმი მიკუთვნების საფუძველი. სასკ-ის 26-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად საქმე უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს აღნიშნული საქმე, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად სასამართლოთა შორის განსჯადობის შესახებ დავას წყვეტს საკასაციო სასამართლო დასაბუთებული განჩინებით. ამდენად, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მ. ს-ის სარჩელი განსახილველად განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალა-

ტამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, მე-2 მუხლით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 285-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. ს-ის სარჩელი სსიპ ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;
2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-508-501(გ-15)

15 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ლ. მურუსიძე

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განიხილა შპს „...“ სასარჩელო განცხადებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავა განსჯადობის შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...“ 02.06.2015 წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას საქარ-

თველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 17.04.2014 წლის №14/5 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა.

მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ 2008 წლის 23 სექტემბერს აბონენტ გ. ბ-ის მიმართ შედგა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმები. 2008 წლის 13 ნოემბერს გ. ბ-ი სასამართლოს ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად ცნო და შეუფარდა ადმინისტრაციული სახდელი-გაფრთხილება. სემეკის 2014 წლის 17 აპრილის გადაწყვეტილებით აბონენტი გ. ბ-ი გათავისუფლდა შპს „...“ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისაგან.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 5 ივნისის განჩინებით აღნიშნული საქმე განსჯადობით გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ აღნიშნული სარჩელი სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია, რადგან მოცემული დავის საგანი არ გამოდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) კანონმდებლობიდან, ვინაიდან ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება მატერიალური თვალსაზრისით შემონიშნებას ექვემდებარება კერძოსამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობის კუთხით, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი ნორმების მიხედვით. სასამართლომ მიიჩნია, რომ დავა არ გამოდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ვინაიდან დავის საგანი წარმოშობილია კერძოსამართლებრივი ურთიერთობიდან. ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ აღნიშნა, რომ უნდა შეფასდეს ბუნებრივი გაზის მონოდების თაობაზე ბუნებრივი აირის განაწილების ლიცენზიანტსა და მომხმარებელს შორის ხელშეკრულების არსებობის, მომხმარებლის მიერ საკუთარი ვალდებულებების შესრულების არსებობის, მომხმარებლის მიერ საკუთარი ვალდებულებების შესრულებისა და შესაბამისი სამართლებრივი შედეგების კანონიერების საკითხი. წარმოდგენილი სარჩელი მიეკუთვნება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ კატეგორიას, შესაბამისად, მოცემული დავა სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით უნდა იქნეს განხილული. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინის-

ტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებით – მხოლოდ ის გარემოება, რომ განსახილველ დავაში მონაწილეობს ადმინისტრაციული ორგანო, ვერ შეცვლის დავის კერძო სამართლებრივ ხასიათს და ვერ განაპირობებს მის ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განხილვას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 15 ივლისის განჩინებით, შპს „...“ სარჩელი, განსჯადობის საკითხის გადასაწყვეტად, საქმე გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას. სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია არ დაეთანხმა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებას განსჯადობასთან დაკავშირებით და აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში ეროვნული საკანონმდებლო ნორმებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია წარმოადგენს კანონის საფუძველზე შექმნილ საჯარო უფლებამოსილების განმახორციელებელ კოლეგიური მართვის ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელსაც კანონმდებლობით მინიჭებული აქვს დამატებითი საჯარო უფლებამოსილება გადაწყვიტოს მის რეგულირებას დაქვემდებარებულ საწარმოებს, ასევე ამ საწარმოებსა და მომხმარებელს შორის არსებული დავები. აღნიშნული დავები განიხილება საჯარო მოსმენის წესით და საჯარო უფლებამოსილების ფარგლებში გამოიყენა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც საჩივრდება რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოებში ადმინისტრაციული წესით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მესამე ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

განსახილველ შემთხვევაში სადავოა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული

კომისიის 17.04.2014 წლის №14/5 გადაწყვეტილება, მოსარჩელე მოითხოვს მის ბათილად ცნობას. ამდენად, განსჯადობის საკითხის გარკვევა საჭიროებს ამ აქტის და მისი გამომცემი ორგანოს სსიპ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის სტატუსის გარკვევას.

„საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ კანონის მეორე მუხლის თანახმად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის შესაბამისი კანონით, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი, საკანონმდებლო და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოსგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი აღმასრულებელი ორგანოს ნორმატიული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა სახის საჯარო საქმიანობას.

აღსანიშნავია, რომ „ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონით ეროვნული მარეგულირებელი ორგანო არის სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრული სფეროს რეგულირების მიზნით შექმნილი, სპეციალური უფლებაუნარიანობის მქონე საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელსაც არ ჰყავს სახელმწიფო მაკონტროლებელი ორგანო, დამოუკიდებელია სახელმწიფო ორგანოებისაგან და მოქმედებს კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მეორე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დანესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებას. ამდენად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია არის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციუ-

ლი კოდექსის მეორე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც ელექტროენერგეტიკის, ბუნებრივი გაზისა და წყალმომარაგების სექტორში ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს.

ლიცენზიანტებს, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურებს, იმპორტიორებს, ექსპორტიორებს, მიმწოდებლებს, მომხმარებლებსა და ბაზრის ოპერატორს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების გადაწყვეტა წარმოადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 06.03.2014 წ. №6 დადგენილებით დამტკიცებულ „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულებით“ გათვალისწინებულ კომისიის ერთ-ერთ ძირითად ფუნქციას, ხოლო ამ ფუნქციის განსახორციელებლად ადმინისტრაციულ ორგანოში გასაჩივრებული დარიცხვის კანონიერების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მეორე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიხედვით ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს წარმოადგენს. ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი შეიძლება იყოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს – სსიპ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის უფლებამოსილების ფარგლები, აქტის ფორმალური კანონიერების დადგენა დავის განხილვის არსებით საკითხთა სფეროს განეკუთვნება, ცდება განსჯადობასთან დაკავშირებული დავის საზღვრებს და არ მოქმედებს განსახილველი დავის განსჯადობაზე. სასამართლოებს შორის განსჯადობაზე დავის გადაწყვეტა არ გულისხმობს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სემეკ-ის უფლებამოსილების ფარგლებში გამოცემის დადგენას, მიღებული აქტის მატერიალური კანონიერების დადგენას, აღნიშნული საქმის არსებითი განხილვის შედეგად გადასაწყვეტი საკითხია (ამავე საკითხზე იხ. სუსგ №ბს-249-245(გ-15)).

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ შპს „...“ სარჩელი განსჯადობით უნდა დაექვემდებ-

ბაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, მე-2 მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 399-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „...“ სარჩელი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-507-500 (გ-15)

12 იანვარი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განიხილა სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავა განსჯადობის შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და ბათუმის საქალაქო

სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

სსიპ შემოსავლების სამსახურმა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის მოთხოვნით.

შუამდგომლობაში აღნიშნულია, რომ შემოსავლების სამსახურის 2015 წლის 26 თებერვლის №081-234 და 2015 წლის 27 აპრილის №13591 ბრძანებების საფუძველზე შპს „ბ. პ-ს“ საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის მიზნით ფიზიკურ პირ მ. ხ-ის საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკით დატვირთულ ქონებას დაედო ყადაღა. შპს „ბ. პ-ს“ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 12945804,90 ლარს. საგადასახადო ორგანო იყენებს საგადასახადო კოდექსის 238-ე მუხლით გათვალისწინებულ ღონისძიებას.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 18 ივნისის განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობა, განსჯადობის წესების დაცვით განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლო მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 21²¹-ე მუხლის საფუძველზე, შუამდგომლობა უნდა განეხილა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, ვინაიდან შპს „ბ. პ-ს“ რეგისტრირებულია თბილისში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია არ დაეთანხმა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს აღნიშნულ განჩინებას და წამოიწყო დავა განსჯადობის შესახებ.

სასამართლოს მოსაზრებით, სსიპ შემოსავლების სამსახური ითხოვს ფიზიკური პირის – მ. ხ-ის კუთვნილი დაყადაღებული უძრავი ქონების იძულებით ღია აუქციონზე რეალიზაციას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შპს „ბ. პ-ს“ აღიარებული გადასახადის გადამხდელს წარმოადგენს მ. ხ-ე, რომლის ადგილსამყოფელი და რეგისტრაციის მისამართია ქ. ..., ...-ის ქ. №45ა, ბ8.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის ტერიტორიული განსჯადობის თაობაზე, მიიჩნევს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობა განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმის მასალებით ირკვევა, რომ შპს „ბ. პ-ს“ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 12945804,90 ლარს. ამ დავალიანების გადახდის უზრუნველყოფის მიზნით შემოსავლების სამსახურის 2015 წლის 26 თებერვლის №081-234 და 2015 წლის 27 აპრილის №13591 ბრძანებების საფუძველზე ფიზიკურ პირ მ. ხ-ის საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკით დატვირთულ ქონებას დაედო ყადაღა. დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის მოთხოვნით სსიპ შემოსავლების სამსახურმა სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. წინააღმდეგ შემთხვევაში სახეზე იქნება არაუფლებამოსილი სასამართლოს მიერ საქმის განხილვა, რაც იწვევს საპროცესო ნორმების იმგვარ დარღვევას, რომელიც სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური პროცესუალური საფუძველი ხდება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, თუ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის III თავით (განსჯადობა) გათვალისწინებული განსჯადობის წესები.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 21²¹-ე მუხლის თანახმად, ბრძანებას გადასახადის გადამხდელის ყადაღადაღებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე, საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე, გამოსცემს რაიონული (სა-

ქალაქი) სასამართლოს მოსამართლე გადასახადის გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით, ამდენად, აღნიშნული ნორმა ითვალისწინებს სპეციალურ განსჯადობას და ადგენს, რომ შუამდგომლობა დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე შეტანილი უნდა იქნეს გადასახადის გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოში. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამ ნორმის მიზნებისათვის გადასახადის გადამხდელი არის პირი, რომელიც საგადასახადო დავალიანების ამოღების უზრუნველყოფის მიზნითაც ტარდება შესაბამისი ღონისძიებები, მიუხედავად იმისა, თუ ვისი ქონებითაა უზრუნველყოფილი სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე არსებული მისი დავალიანება.

მოცემულ შემთხვევაში ცალსახაა, რომ საგადასახადო დავალიანება გააჩნია შპს „ბ. პ-ს“, რომელიც უზრუნველყოფილია მ. ხ-ის კუთვნილ უძრავ ქონებაზე დადებული საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკით, ამდენად, შუამდგომლობა ქონების რეალიზაციის თაობაზე შეტანილი უნდა ყოფილიყო შპს „ბ. პ-ს“ ადგილსამყოფელის მიხედვით. საქმის მასალები ადასტურებს, რომ შპს „ბ. პ-ს“ იურიდიული მისამართია თბილისი, ... №78, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი შუამდგომლობა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა კოლეგიის განსჯადია.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, მე-2 მუხლით, 21²¹-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობა დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. სამოქალაქო განსჯადობა

განჩინება

№ბს-447-440(გ-15)

15 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

ზ. კ-ემ სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხის სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიმართ და მოითხოვა საკონკურსო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილების – არქივარიუსის ვაკანტურ თანამდებობაზე გამოცხადებული კონკურსის ნაწილში (ოქმი №37), ბათილად ცნობა, კონკურსის შედეგების გაუქმება, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 25 დეკემბრის №43/კ ბრძანების ბათილად ცნობა და სამუშაოზე აღდგენა.

მოსარჩელე სასარჩელო განცხადებაში მიუთითებდა, რომ სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 1 თებერვლის №12/კ ბრძანებით 2013 წლის 1 თებერვლიდან დაინიშნა სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ადმინისტრაციაში არქივარიუსის მოვალეობის შემსრულებლის თანამდებობაზე, ხოლო სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 25 დეკემბრის №43/კ ბრძანებით გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 38-ე მუხლის, 21-ე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე.

სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ცენტრში საჯარო სამსახურის ბიუროს მიერ ადმინისტრაციული ვებ-გვერდის მეშვეობით 2013 წლის 5 ნოემბრის არქივარიუსის თანამდებობაზე გამოცხადდა კონკურსი, რომელიც ჩატარდა სამ ეტაპად.

კონკურსის პირობები ჩამოყალიბდა ზოგადად, არასრული სა-
ხით. გამოქვეყნებული პირობებიდან ობიექტურად არ დგინდე-
ბოდა თუ რა კრიტერიუმებით უნდა გამოვლენილიყო გამარჯვე-
ბული, რითაც დაირღვა „საჯარო თანამდებობათა დასაკავებე-
ლი კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ პრე-
ზიდენტის 2009 წლის 5 თებერვლის №46 ბრძანებულების მე-3
მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი, რომლის შესაბამისადაც კონკურსში გა-
მოყენებული პროცედურები, მეთოდები და შეფასების კრიტე-
რიუმები უნდა იყოს ფორმულირებული, გასაგები და ალქაადი
ყველა პრეტენდენტისთვის.

მოსარჩელის განმარტებით, სსიპ განათლების ხარისხის გან-
ვითარების ეროვნული ცენტრის ადმინისტრაციის 5 თანამ-
შრომლიდან ტესტირება ჩაუტარდა 2 თანამშრომელს, მათ შო-
რის, მოსარჩელეს და ორივე მათგანი გაათავისუფლეს სამსა-
ხურიდან, ხოლო დანარჩენ სამ თანამშრომელს ჩაუტარდა მხო-
ლოდ გასაუბრება, რითაც დაირღვა „საჯარო თანამდებობათა
დასაკავებელი კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შე-
სახებ“ პრეზიდენტის 2009 წლის 5 თებერვლის №46 ბრძანებუ-
ლების მე-3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით განმტკიცებული პრინცი-
პი – არადისკრიმინაციულობა, რომლის თანახმადაც კონკურ-
სის პროცედურები უნდა უზრუნველყოფდეს მოქალაქეთა თა-
ნასწორობას.

მოსარჩელემ წარმატებით გაიარა კონკურსის ორი ეტაპი და
სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის
2013 წლის 29 ნოემბრის ელექტრონული შეტყობინებით ეცნო-
ბა, რომ გადავიდა მესამე ეტაპზე – გასაუბრებაზე.

საკონკურსო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის №37 სხდო-
მის ოქმით ირკვევა, რომ კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება არ-
ქივარიუსის მოვალეობის შემსრულებლის – ზ. კ.ის შრომითი ურ-
თიერთობა შეწყდეს 2013 წლის 31 დეკემბრიდან.

მოსარჩელის განმარტებით, კომისიის მიერ მიღებული გა-
დაწყვეტილება მოსარჩელის თანამდებობიდან გათავისუფლე-
ბის შესახებ და თანამდებობიდან მისი გათავისუფლების ვადის
დადგენა – კანონსაწინააღმდეგოა. კომისიის ფუნქციებში გა-
მარჯვებული კანდიდატის გამოვლენაა და არა ის, თუ ვინ და
როდის უნდა იქნეს გათავისუფლებული თანამდებობიდან. სსიპ
განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში სა-
ჯარო სამსახურის ბიუროს მიერ ადმინისტრაციული ვებ-გვერ-
დის მეშვეობით 2013 წლის 5 ნოემბერს არქივარიუსის თანამ-

დებობაზე გამოცხადებული კონკურსი ჩატარდა უკანონოდ. დარღვეულ იქნა „საჯარო თანამდებობათა დასაკავებელი კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ პრეზიდენტის 2009 წლის 5 თებერვლის №46 ბრძანებულების მე-8 მუხლი, არ შექმნილა საპრეტენზიო კომისია. მოსარჩელის განმარტებით, უცნობია რა კრიტერიუმებს დაეყრდნო კომისია გამარჯვებულის გამოვლენისას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 5 თებერვლის განჩინებით ზ. კ.-ის სარჩელი, მოპასუხე სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიმართ საკონკურსო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის გადაწყვეტილების (ოქმი №37) ნაწილობრივ ბათილად ცნობისა და კონკურსების შედეგების გაუქმების, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის №43/კ ბრძანების ბათილად ცნობის და თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე გადაეგზავნა განსჯად სასამართლოს – თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ განმარტა, რომ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი კატეგორიის დავად მიჩნევისათვის არსებითი და გადამწყვეტია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მითითებული ნორმატიული ელემენტი – დავის გამომდინარეობა ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის შესაბამისი კანონით, საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი, საკანონმდებლო და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფო კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი აღმასრულებელი ორგანოს ნორმატიული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქ-

მიანობას.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულია იმ სახელმწიფო დაწესებულებების ჩამონათვალი, რომელში სამსახურიც ითვლება საჯარო სამსახურად და მასში საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არ არის გათვალისწინებული. გარდა ამისა, მოსარჩელის, როგორც საჯარო მოხელეთა თანამდებობა, არ არის მოხსენებული არც საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 21 ივლისის №286 ბრძანებულებით დამტკიცებული საჯარო სამსახურის თანამდებობათა რეესტრში. შესაბამისად, მოსარჩელე ვერ მიიჩნევა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის სუბიექტად. ამდენად, საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, სადავო ურთიერთობების მოწესრიგებისას გამოყენებული უნდა იქნეს კერძო სამართლის კანონმდებლობა – საქართველოს შრომის კოდექსი, რომელიც არეგულირებს შრომით ურთიერთობებს, თუ ისინი განსხვავებულად არ წესრიგდება სხვა სპეციალური კანონმდებლობით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქალაქო სასამართლო მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა წარმოადგენს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ სამართალწარმოების წესით განსახილველ სამოქალაქო დავას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ზ. კ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

მითითებული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ზ. კ-ემ და მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2015 წლის 6 მაისის განჩინებით ზ. კ-ის სააპელაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაზე, საქმის მასალებთან ერთად განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა უფლებამოსილ – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სამოქალაქო საქმეთა პალატამ მიუთითა, რომ არ იზიარებს საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის დასკვნას, კონკრეტული სადავო ურთიერთობის მოწესრი-

გებისას კერძო სამართლის კანონმდებლობის – საქართველოს შრომის კოდექსისა და არა ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის გამოყენების თაობაზე. სააპელაციო პალატის განმარტებით, ზ. კ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების საფუძველი გახდა სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის სხდომის (ოქმი №37) გადაწყვეტილება. აღნიშნულ სხდომაზე კომისიის წევრებმა იმსჯელეს და ერთხმად დაადგინეს – „არქივარიუსის მოვალეობის შემსრულებელს ზ. კ-ეს შრომითი ურთიერთობა შეუწყდეს 2013 წლის 31 დეკემბრიდან“. სწორედ ამ გადაწყვეტილების ბათილად ცნობას, კონკურსის შედეგების გაუქმებას და, როგორც თანმდევი შედეგის, სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილობას და თანამდებობაზე აღდგენას ითხოვდა მოცემული სარჩელით ზ. კ-ე. ამდენად, უდავოა, რომ მითითებული სასარჩელო მოთხოვნებიდან უმთავრესია ის მოთხოვნა, რომელიც უკავშირდება სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის სხდომის (ოქმი №37) ზემოთ მითითებული გადაწყვეტილების ბათილობას. ამასთან, მოსარჩელის ეს მოთხოვნა ეფუძნებოდა იმ გარემოებებს, რომ კონკურსი ჩატარდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისი ნორმების და „საჯარო თანამდებობათა დასაკავებელი კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2009 წლის 5 თებერვლის №46 ბრძანებულებით დადგენილი მოთხოვნების დარღვევით. ამასთან, საქალაქო სამართლომ საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის სადავო გადაწყვეტილება სწორედ მითითებულ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის კუთხით შეამოწმა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11¹ მუხლზე („საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე ამ კანონის მოქმედების გავრცელების წესი“. 29.06.2012. №6611) და ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის მითითებული ნორმების ანალიზის საფუძველზე განმარტა, რომ 29.06.2012, №6611 კანონით „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილებების შემდეგ, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში (რამდენიმე გამონაკლისის გარდა) თანამდებობათა დასაკავებლად კონკურსის გამოცხადება და ჩატარება ხდება ადმი-

ნისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის, კერძოდ, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის და საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით (დღეს მოქმედი რედაქციით – „საქართველოს მთავრობის დადგენილებით“) დამტკიცებული წესის საფუძველზე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ განსახილველი დავა როგორც სამართლებრივი ურთიერთობის შინაარსის (დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან), ისე მასში მონაწილე სამართალსუბიექტის (მოპასუხე სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოა) მიხედვით, ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიას განეკუთვნებოდა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 16 ივნისის განჩინებით სასამართლოებს შორის განსჯადობაზე დავის გადასაწყვეტად ზ. კ-ის სააპელაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაზე გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე განმარტა, რომ კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რომელიც საჯარო, კონკრეტულად კი, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მონესრიგებული. ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

„საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის შესაბამისი კანონით, საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტივით შექმნილი, საკანონმდებლო და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი აღმასრულებელი ორგანოს ნორმატიული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულია იმ სახელმწიფო დაწესებულებების ჩამონათვალი, რომელშიც სამსახური ითვლება საჯარო სამსახურად და მასში საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არ არის გათვალისწინებული. გარდა ამისა, მოსარჩელის, როგორც საჯარო მოხელეთა თანამდებობა, არ არის მოხსენიებული არც საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 21 ივლისის №286 ბრძანებულებით დამტკიცებული საჯარო სამსახურის თანამდებობათა რეესტრში. შესაბამისად, მოსარჩელე ვერ მიიჩნევა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის სუბიექტად.

ამდენად, ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ მიიჩნია, რომ სადავო ურთიერთობის მონესრიგებისას გამოყენებულ უნდა იქნეს კერძო სამართლის კანონმდებლობა – საქართველოს შრომის კოდექსი, რომელიც არეგულირებს შრომით ურთიერთობებს, ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ 9.06.2012, №6611 კანონით „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილებების შემდეგ, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში (რამდენიმე გამონაკლისის გარდა) თანამდებობათა დასაკავებლად კონკურსის გამოცხადება და ჩატარება ხდება ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის, კერძოდ, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის და საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით (დღეს მოქმედი რედაქციით – „საქართველოს მთავ-

რობის დადგენილებით“) დამტკიცებული წესის საფუძველზე. მოსარჩელე ვერ მიიჩნევა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის სუბიექტად და სადავო სამართალურთიერთობები კერძო-სამართლებრივი კანონმდებლობის საფუძველზე უნდა გადაწყდეს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ მიიჩნია, რომ სადავო სამართალურთიერთობა არ გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან, რაც საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საქმის ადმინისტრაციული კატეგორიისადმი მიკუთვნების სავალდებულო პირობას წარმოადგენს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატისა და ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26.3 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ ზ. კ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 5 თებერვლის განჩინებით საქმე – ზ. კ-ის სარჩელისა გამო, სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიმართ საკონკურსო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის გადაწყვეტილების (ოქმი №37) ნაწილობრივ ბათილად ცნობის და კონკურსის შედეგების გაუქმების, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის №43/კ ბრძანების ბათილად ცნობისა და თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე, განსჯადობის წესით განსახილველად გადაეგზავნა უფლებამოსილ სასამართლოს – თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ზ. კ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ზ. კ-ის მიერ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 6 მაისის განჩინებით ზ. კ-ის სააპელაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაზე საქმის მასალებთან ერთად განსჯადობით განსახილველად გადაეცა უფლებამოსილ სასამართლოს – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 16 ივნისის განჩინებით სასამართლოებს შორის განსჯადობაზე დავის გადასაწყვეტად ზ. კ-ის სააპელაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაზე გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსით დადგენილი წესით საერთო სასამართლოში განიხილება დავა იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამომდინარეობენ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო იმავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც, იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობენ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი კი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ დაქვემ-

დებარებას სასამართლოებისადმი, რომლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ ქცეული უფლების, აგრეთვე კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო, შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს, მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგრეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა იურიდიულად ეფუძნებოდეს საჯარო-ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების დარღვევით.

კონკრეტულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს საკონკურსო კომისიის 2013 წლის 16 დეკემბრის სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილების – არქივარიუსის ვაკანტურ თანამდებობაზე გამოცხადებული კონკურსის ნაწილში (ოქმი №37), ბათილად ცნობა და კონკურსის შედეგების გაუქმება და ასევე განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 25 დეკემბრის №43/კ ბრძანების ბათილად ცნობა და სამუშაოზე აღდგენა. სზაკ-ის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი ადმინისტრაციული ორგანოა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ დავა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიიჩნევა არა იმის გამო, რომ მოსარჩელის მოთხოვნის ადრესატი ადმინისტრაციული ორგანოა, არამედ სადავო სამართალურთიერთობის ბუნების გამო, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს სამართალურთიერთობის ხასიათს.

ამდენად, საგნობრივი განსჯადობის შესახებ დავის გადანაცვებისთვის მნიშვნელობა ენიჭება სადავო ბრძანების გამოცემის საფუძველს, სამართალურთიერთობის სუბიექტის მოქმე-

დების ფორმას. რადგან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო აქტი გამოცემულია საჯარო კანონმდებლობის საფუძველზე, ზაკ-ის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტიდან გამომდინარე, სახეზე იქნება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, ხოლო თუ აქტის გამოცემის საფუძველი კერძო-სამართლებრივია, იგი არ ჩაითვლება ადმინისტრაციულ აქტად.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 1 თებერვლის №12/კ ბრძანებით საქართველოს შრომის კოდექსის მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილის, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, საქართველოს განათლების მინისტრის 2010 წლის 14 სექტემბრის №89/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დებულების“ მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „კ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე, ზ. კ-ე 2013 წლის 1 თებერვლიდან დაინიშნა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ადმინისტრაციაში არქივარიუსის მოვალეობის შემსრულებლის თანამდებობაზე. ზ. კ-ეს შრომის ანაზღაურება განესაზღვრა ცენტრის საშტატო განრიგის შესაბამისად. საქმის მასალების თანახმად, მოსარჩელე – ზ. კ-ე ზემოაღნიშნულ ბრძანებას გაეცნო 2013 წლის 1 თებერვალს, საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, შრომის კოდექსის 6.3 მუხლის მიხედვით, პირის განცხადება და მის საფუძველზე დამსაქმებლის მიერ გამოცემული დოკუმენტი, რომლითაც დასტურდება დამსაქმებლის ნება პირის სამუშაოზე მიღების თაობაზე, უთანაბრდება შრომითი ხელშეკრულების დადებას. სწორედ უკანასკნელი ნორმა წარმოადგენდა განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ადმინისტრაციაში არქივარიუსის მოვალეობის შემსრულებლის თანამდებობაზე ზ. კ-ის დანიშვნის ძირითად საფუძველს. სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით საქმის განხილვის გამომრიცხავ გარემოებას არ ქმნის „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის ნორმის საფუძველზე ზ. კ-ის მოვალეობის შემსრულებლად დანიშვნა, აღნიშნული მიანიშნებს გარკვეული ვადით შრომითი ხელშეკრულების გაფორმებას. ხელშეკრულების დროებით ხასიათზე უთითებს ის, რომ მოსარჩელის სამსახურში მიღების ერთ-ერთ საფუძველად მიე-

თითა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 30.1 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტი, რომლის მიხედვით პირი უკონკურსოდ ინიშნება დროებით მოვალეობის შემსრულებლად იმ ვაკანტურ თანამდებობაზე, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შევსებულიყო. დანიშვნის საფუძვლად 01.02.2013წ. ბრძანებაში დამატებით ასევე მითითებულია საქართველოს განათლების მინისტრის 2010 წლის 14 სექტემბრის №89/წ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დებულების“ მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტზე, რომლის შესაბამისად, ცენტრის დირექტორი კანონმდებლობით დადგენილი წესით თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს ცენტრის თანამშრომლებს, დებს მათთან შრომით ხელშეკრულებებს. ხოლო „კ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ამტკიცებს ცენტრის შინაგანაწესს და საქმიანობის წესს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 1-ლ მუხლზე, რომლის შესაბამისად, საჯარო სამსახური არის საქმიანობა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებაში, ხოლო მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულება არის სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ან ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სახსრებით შექმნილი და ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულება, რომლის ძირითადი ამოცანაა საჯარო ხელისუფლების განხორციელება. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტში მოცემულია იმ სახელმწიფო დაწესებულების ჩამონათვალი, რომლებში საქმიანობაც ითვლება საჯარო სამსახურად და, მათ შორის, არ არის მითითება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე. „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ კანონის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის მმართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს თავის საქმიანობას. სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული სააგენტო შექმნილია „განათლების ხარისხის განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 14 სექტემბრის №89/წ ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – განათლების ხარისხის განვითარების“

რების ეროვნული ცენტრის“ დებულების შესაბამისად, ცენტრი არის საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი. მას აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი, საბანკო ანგარიში, ლოგო, ბეჭედი მცირე სახელმწიფო გერბის გამოსახულებით და იურიდიული პირის სხვა რეკვიზიტები. ამდენად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მუშაკი არ არის საჯარო მოსამსახურე. სადავო აქტში განთავისუფლების ძირითად საფუძვლად საქართველოს ორგანული კანონის საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლია მითითებული, კერძოდ, მისი „ე“ ქვეპუნქტი, რომელიც შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძვლად ითვალისწინებს დასაქმებულის კვალიფიკაციის ან პროფესიული უნარ-ჩვევების შეუსაბამობას მის მიერ დაკავებულ თანამდებობასთან/შესასრულებელ სამუშაოსთან.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო პალატის მითითება, რომ მოსარჩელეს კონკურსი ჩაუტარდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე და ამიტომ დავა სამართლებრივი ურთიერთობის შინაარსისა ანუ გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, სამართლებრივ საფუძველს მოკლებულია, ვინაიდან, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონში 20.11.2013წ. №1598-რს კანონით შეტანილი ცვლილებებით კანონის მე-11¹ მუხლი ჩამოყალიბდა ახალი რედაქციით, რომლის მიხედვით, ამ კანონის 29-ე-32-ე მუხლების მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე, გარდა იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა, რომელიც ეწევა კულტურულ, საგანმანათლებლო ან რელიგიურ საქმიანობას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე-32-ე მუხლებით ხდება კონკურსის გამოცხადების, კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად განაცხადის წარდგენისა და თანამდებობაზე უკონკურსოდ დანიშვნის რეგულაცია. კანონის 30-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, კონკურსის წესით შესავსებ თანამდებობაზე დროებით მოვალეობის შემსრულებელი ინიშნება არა უმეტეს 3 თვის ვადით, იმავე თანამდებობაზე განმეორებით დროებით მოვალეობის შემსრულებლად დანიშვნა დაუშვებელია. ამდენად, სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში კონკურსი უნდა ჩატარებულიყო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის საფუძველზე. აღნიშნული არ ცვლის განსჯადობის წესს, ვინაიდან, ზ.

კ-ე მუშაობდა რა სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში არ წარმოადგენდა საჯარო მოსამსახურეს და, შესაბამისად, მასზე ვრცელდებოდა არა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი, არამედ შრომის კოდექსი. ამასთან, იგი დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლდა სსიპ „განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის“ დირექტორის 2013 წლის 25 დეკემბრის №43/კ ბრძანებით საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 38-ე მუხლის საფუძველზე, რის გამოც აღნიშნული ბრძანება წარმოადგენს კერძო სამართლის კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემულ, სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ სამართლებრივ აქტს, რომლის კანონიერებაც უნდა შემოწმდეს სამოქალაქო სამართალწარმოების ფარგლებში. ამასთან, საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2013 წლის 25 დეკემბრის №43/კ ბრძანების კონკურსის შედეგების საფუძველზე გამოცემა, მოცემულ შემთხვევაში არ აქცევს დავას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ კატეგორიად. ამასთანავე, სასამართლო კომპეტენციის სისრულიდან გამომდინარე, საქმის განმხილველ სასამართლოს შეუძლია გაერკვეს საქმის განხილვისას წამოჭრილ ყველა საკითხში, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით დავის განმხილველი ორგანო უფლებამოსილია დავის გადაწყვეტისას გამოიყენოს არა მხოლოდ კერძო-სამართლებრივი, არამედ საჯარო-სამართლებრივი კანონმდებლობის ნორმები, მით უფრო იმ შემთხვევაში, როდესაც დავა კომპლექსური ხასიათისაა და კერძო-სამართლებრივ საკითხებთან ერთად შეიცავს საჯარო-სამართლებრივი რეგულაციის ელემენტებს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო და ადმინისტრაციული საქმეების განმხილველი სასამართლოები არ ქმნიან ერთმანეთისგან იზოლირებულ, ცალკე სასამართლო სისტემებს. საკასაციო პალატა თვლის, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ წამოიჭრება პრეიუდიციის საკითხი, მართლმსაჯულების ნებისმიერი განშტოების სასამართლო უფლებამოსილია გამოიყენოს და განმარტოს ნებისმიერი ნორმატიული, აგრეთვე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ან კერძო-სამართლებრივი აქტი, მათი რეგულირების საგნის და გამოცემი ორგანოს მიუხედავად. მთავარი საკითხის გადამწყვეტ მოსამართლეს აქვს უფლება გადაწყვიტოს საკითხთა მთელი ერთობლიობა. ამდენად, სადავო აქტში „სა-

ჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის ნორმების მითითება არ გამორიცხავს დავის სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განხილვას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა იზიარებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსაზრებას, რომ დავა განსჯადობით სამოქალაქო საქმეთა პალატას ექვემდებარება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლით, 26-ე მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ზ. კ-ის სარჩელი მოპასუხე სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიმართ განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატას;

2. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამოქალაქო განსჯადობა

განჩინება

№ბს-506-499(გ-15)

22 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე

ნ. სხირტლაძე

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილის, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განიხილა შპს „...“ სასარჩელო განცხადებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავა განსჯადობის შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შორის.

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის (ცესკოს) წინააღმდეგ სარჩელით მიმართა და მოითხოვა მოპასუხისათვის ძირითადი დავალიანების – 16680 ლარის, ასევე პირგასამტეხლოს – 14900 ლარის გადახდის დაკისრება.

მოსარჩელე განმარტავს, რომ 2007 წლის 10 აგვისტოს საქართველოს მთავრობასა და შპს „...“ შორის ურთიერთგაგების მემორანდუმი გაფორმდა ერთიანი სამთავრობო ქსელის შექმნასთან დაკავშირებით. მემორანდუმის ფარგლებში შპს „...“ და ცესკოს შორის 2011 წლის 28 იანვარს გაფორმდა ხელშეკრულება, რომლის თანახმადაც მოსარჩელე ეტაპობრივად უზრუნველყოფდა დამკვეთის ჩართვას ერთიან სამთავრობო ქსელში და ასევე თანმდევი მომსახურების განევას. ცესკოს 2011 წლის 18 აგვისტოს წერილის საფუძველზე ხელშეკრულება შეწყდა და შეწყვეტილად ჩაითვალა 2011 წლის 20 სექტემბრიდან. ხელშეკრულების შეწყვეტას წინ უსწრებდა ცესკოს პრეტენზია „...“ მიმართ მომსახურების ხარისხთან დაკავშირებით. მიუხედავად იმისა, რომ მომსახურების ნაკლი არ დადასტურდა, ცესკო უარს

ამბობს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულების შესრულებაზე და დავალიანების გადახდაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 11 ივლისის განჩინებით შპს „...“ სარჩელი ცესკოს მიმართ, განსჯადობის წესების დაცვით, განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ 2011 წლის 28 იანვრის ხელშეკრულების საფუძველს არ წარმოადგენს მხარეთა ნების ავტონომია, არამედ იგი დადებულია სავალდებულო წესით, 2007 წლის 30 ივლისის №408 განკარგულების საფუძველზე, სადაც ცესკო არ მოქმედებდა ნების თავისუფალი გამოვლენის პირობებში, არც გარიგების შინაარსისა და არც კონტრაქტის არჩევის თვალსაზრისით.

სასამართლოს აზრით, 2011 წლის 28 იანვრის ხელშეკრულება არ ატარებს კერძოსამართლებრივ ხასიათს და მხარეები არ არიან სამოქალაქო უფლება-მოვალეობების მატარებლები. ხელშეკრულების დადება მოხდა ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე მიღებული ერთიანი სამთავრობო ქსელით მომსახურების შესყიდვის ღონისძიებათა შესახებ საქართველოს მთავრობის განკარგულების საფუძველზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 1 ივნისის განჩინებით შპს „...“ სარჩელი ცესკოს მიმართ, განსჯადი სასამართლოს განსაზღვრის მიზნით, გადაეცა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

ადმინისტრაციული კოლეგიის მოსაზრებით, 2011 წლის 18 იანვრის ხელშეკრულება არ შეიცავს ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მახასიათებელ ნიშნებს. მსგავსი შინაარსის ხელშეკრულებებს გააფორმებდა შპს „...“ რომელიმე მსხვილ კორპორაციულად ორგანიზებულ სუბიექტთან, რომელსაც ერთიანი ქსელი ესაჭიროება საქმიანობის ეფექტურად და ხარისხიანად განხორციელების მიზნით. სასამართლოს მოსაზრებით, 28.01.11 წლის ხელშეკრულება ნარდობის (მომსახურების) ხელშეკრულებაა.

სასამართლომ ასევე შეისწავლა საქართველოს მთავრობის 30.07.07 წლის №408 განკარგულება და ურთიერთგაგების მემორანდუმი. სასამართლომ დაადგინა, რომ შპს „...“ შესთავაზა სახელმწიფოს საუკეთესო გადაწყვეტილება სამთავრობო ქსე-

ლის მოწყობისათვის და იკისრა პროექტის ხარისხიანად განხორციელების პასუხისმგებლობა. რაც შეეხება ერთიან სამთავრობო ქსელს, მემორანდუმში მითითებულია, რომ სამთავრობო და სახელმწიფო დაწესებულებები იყენებენ სხვადასხვა ოპერატორის მომსახურებას, რაც იწვევს ხარჯების გაზრდას და ქსელების ურთიერთ შეუთავსებლობას. ერთიანი სამთავრობო ქსელი უზრუნველყოფს საინფორმაციო-საკომუნიკაციო მომსახურების მიღებას მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით მაღალი მასშტაბის ეფექტის გათვალისწინებით, ფართოზოლოვან ქსელთან შეთავსებასა და გაუმჯობესებულ უსაფრთხოებას.

ადმინისტრაციულმა კოლეგიამ აღნიშნა, რომ ერთიანი ქსელის მოწყობას ახორციელებს მრავალი კერძო სამართლის იურიდიული პირი. მხოლოდ ის გარემოება, რომ ხელშეკრულების ერთ-ერთი მხარე არის ადმინისტრაციული ორგანო, ხელშეკრულებას არ ანიჭებს ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მახასიათებელ თვისებებს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სარჩელი განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლი შეეხება სამოქალაქო საქმეების უწყებრივ ექვემდებარებას სასამართლოებისადმი, რომლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით სასამართლო განიხილავს საქმეებს დარღვეული თუ სადავოდ ქცეული უფლების, აგრეთვე, კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დაცვის შესახებ, კერძოდ, სამოქალაქო, საოჯახო, შრომის, საადგილმამულო, ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისა და გარემოს დაცვის ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებს მოქალაქეებს, მოქალაქეებსა და იურიდიულ პირებს, აგ-

რეთვე იურიდიულ პირებს შორის.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსნებული მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსით დადგენილი წესით საერთო სასამართლოში განიხილება დავა იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონმდებელმა ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რომელიც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწესრიგებული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამა თუ იმ დავის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა, მოსარჩელის მოთხოვნა სამართლებრივად ეფუძნებოდეს საჯარო – ადმინისტრაციული სამართლის შესაბამის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობები გამომდინარეობდეს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ანუ მოსარჩელის მიერ მითითებული საკუთარი უფლების (უფლებების) დარღვევა თავისი არსითა და შინაარსით განპირობებული უნდა იყოს მოპასუხის მხრიდან საჯარო, მატერიალური სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმე-

ბის დარღვევით.

მოცემულ შემთხვევაში სადავოა შპს „...“ და ცესკოს შორის 2011 წლის 28 იანვარს გაფორმებული ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნება.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სხვა ადმინისტრაციულ ორგანოსთან თუ კერძო პირთან დადებული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავის ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიისადმი მიკუთვნების საფუძველს არ ქმნის მხოლოდ ის გარემოება, რომ ხელშეკრულების ერთ-ერთი მხარე ადმინისტრაციული ორგანოა. ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია ისარგებლოს კერძო სამართლის საშუალებით, უკეთუ აღნიშნული მისი შეხედულებით უფრო მისაღებია და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სამართლებრივ ნორმებს, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოიყენოს თავის საქმიანობაში კერძო-სამართლებრივი ფორმები და, შესაბამისად, დადოს კერძო-სამართლებრივი ხელშეკრულება. კერძო-სამართლებრივ ურთიერთობებში ადმინისტრაციული ორგანო მოქმედებს, როგორც სამოქალაქო სამართლის სუბიექტი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულების დადებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი ნორმები (სზაკ-ის 65' მუხ.). ამდენად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კერძო-სამართლებრივ ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული დავები განიხილება სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით, ხოლო ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადებასთან, შესრულებასთან და შეწყვეტასთან დაკავშირებული დავები განიხილება საერთო სასამართლოების მიერ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით (სასკ-ის 25' მუხ., სზაკ-ის 65.2, 65' მუხ.). საჯარო-სამართლებრივი და კერძო სამართლებრივი ხელშეკრულების გამიჯვნისათვის არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება არა ხელშეკრულების მონაწილეთა სტატუსს, არამედ ხელშეკრულების მიზანს. ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დეფინიციის (სზაკ-ის 2.1 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტი) ძირითადი ელემენტი უკავშირდება საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით ხელშეკრულების დადებას. ხელშეკრულების მიზანი მისი შინაარსით განისაზღვრება; ამდენად, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ნაკისრი ვალდებულებების, ხელშეკრულების დადების შედეგად წარმოშობილი უფლება-მოვალეობების შინაარსს. ადმინისტრაციული ხელ-

შეკრულების დადების შედეგად შესაბამისი პირი აღიჭურვება საჯარო სამართლებრივი უფლება-მოვალეობებით, ხოლო კერძო-სამართლებრივი ხელშეკრულების დადებისას მხარეები გვევლინებიან სამოქალაქო-სამართლებრივი უფლება-მოვალეობების მატარებლებად.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს მტკიცებას, რომ შპს „...“ და ცესკოს შორის ხელშეკრულება დაიდო მთავრობის განკარგულების საფუძველზე, სავალდებულო რეჟიმში და არ ემყარება ნების თავისუფლებას, შესაბამისად, არ არის კერძო-სამართლებრივი.

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმეში წარმოდგენილი ურთიერთგაგების მემორანდუმი და ყურადღებას ამახვილებს, რომ შესავალი ნაწილის მიხედვით, სამთავრობო და სახელმწიფო დაწესებულებები იყენებენ სხვადასხვა ოპერატორის მომსახურებას, რაც იწვევს ხარჯების გაზრდას და ქსელების ურთიერთ შეუთავსებლობას. ერთიანი სამთავრობო ქსელი უზრუნველყოფს საინფორმაციო-საკომუნიკაციო მომსახურების მიღებას მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით მაღალი მასშტაბის ეფექტის გათვალისწინებით, ფართოზოლოვან ქსელთან შეთავსებასა და გაუმჯობესებულ უსაფრთხოებას, ამასთან, შპს „...“ მემორანდუმი გაფორმდა იმ საფუძველზე, რომ მან შესთავაზა საუკეთესო პირობები და იკისრა პროექტის ხარისხიანად განხორციელების პასუხისმგებლობა. მემორანდუმის საფუძველზე, სამთავრობო ქსელში ჩასართავად თანხმობა მიეცათ დანართ №2-ში მითითებულ უწყებებს. სამთავრობო ქსელში უნდა ჩართულიყვნენ ასევე ის დაწესებულებები, რომლებმაც ინდივიდუალურად მიმართეს შპს „...“ მომსახურების მისაღებად მემორანდუმის გაფორმებამდე. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ აღნიშნული მემორანდუმი შეიძლება განხილულ იქნეს როგორც მრავალსუბიექტიანი ე.წ. „ჩარჩო-ხელშეკრულება“, რომლის საფუძველზეც მისმა მონაწილეებმა გააფორმეს ინდივიდუალური ხელშეკრულებები, მათ შორის, ცესკომაც. საკასაციო სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოების ვერტიკალური იერარქია და სუბორდინაციის პრინციპის დაცვა, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში, ზემდგომი ორგანოს ან აღმასრულებელი ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს თანხმობის მოპოვების აუცილებლობა ხელშეკრულების დასადებად არ გამორიცხავს ამ ხელშეკრულების კერძო-სამართლებრივ ბუნებას. ამ შემთხვევაში გადამწყვეტია ხელ-

შეკრულების შინაარსი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ არც ურთიერთგაგების მემორანდუმი და არც შპს „...“ და ცესკოს შორის 2011 წლის 28 იანვარს გაფორმებული ხელშეკრულება არ აღჭურავს შპს „...“ საჯარო-სამართლებრივი უფლება-მოვალეობით. ხელშეკრულების დადების შედეგად არ წარმოიქმნება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან საჯარო ქმედების (რეალაქტის) მოვალეობა. მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციულ ორგანოს დაეკისრა შესრულებულ სამუშაოთა მიღების და თანხის გადახდის ვალდებულება. ამდენად, მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულება არ წარმოშობს ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის ან სხვა მმართველობითი ღონისძიებების განხორციელების ვალდებულებას.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, რომ 2011 წლის 28 იანვრის ხელშეკრულება არის წარდობის/მომსახურების ხელშეკრულება.

ადმინისტრაციული ხელშეკრულების სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულებისაგან გამიჯვნისათვის, ხელშეკრულების მიზნის და საგნის ანალიზის გარდა, მნიშვნელობა აქვს ხელშეკრულების დადებას ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე. სასკ-ის 2.3 მუხლის შესაბამისად სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. მოცემული სარჩელის ფარგლებში, სადავოა განუვლი მომსახურების საფასურისა და ვალდებულების შეუსრულებლობისათვის პირგასამტეხლოს გადახდა, ვალდებულების შესრულებისა და ვალდებულების უზრუნველყოფის მომწესრიგებელი სამოქალაქო სამართლებრივი ნორმების საფუძველზე, ამდენად, სადავო სამართალურთიერთობა არ გამომდინარეობს ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან. სასკ-ის 25¹ მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კერძო სამართლებრივი ხელშეკრულების დადებასთან, შესრულებასთან და შეწყვეტასთან დაკავშირებული დავები განიხილება სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მხარეთა შორის არსებული სადავო სამართალურთიერთობა გამომდინარე-

ობს ხელშეკრულებიდან, რომელიც თავისი ბუნებით ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადებული სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულებაა, შესაბამისად, მის შესრულებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავა, სსკ-ის მე-11 მუხლის, აგრეთვე სზაკ-ის 25¹ მუხლის, 65¹ მუხლების საფუძველზე, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განსახილველ დავას განეკუთვნება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სარჩელი ცესკოს წინააღმდეგ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის განსჯადია.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, მე-2 მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 399-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. შპს „...“ სარჩელი საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიმართ განსჯადობით დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამოქალაქო განსჯადობა

განჩინება

№ბს-4-4(გ-15)

17 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: **ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),**
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 3 დეკემბერს სსიპ იუსტიციის სახლმა სარჩელით მიმართა რუსთავეის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას მოპასუხის – მ. ქ-ის მიმართ და მოითხოვა მ. ქ-ს სსიპ იუსტიციის სახლის სასარგებლოდ დაკისრებოდა ზედმეტად გადახდილი თანხის – 407,07 ლარის გადახდა (მათ შორის: ხელფასის – 348,63 ლარის, სადაზღვევო პრემიის – 57,44 ლარი).

მოსარჩელე სასარჩელო განცხადებაში მიუთითებდა, რომ მ. ქ-ი 2014 წლის 4 მარტიდან დაინიშნა სსიპ იუსტიციის სახლში ... თანამდებობაზე. 2014 წლის 30 ივლისის სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის №375/კ ბრძანებით 2014 წლის 2 მაისიდან გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან, გათავისუფლების საფუძველად მითითებული იყო შიდა აუდიტის სამსახურის 2014 წლის 18 ივლისის №011568 დასკვნა, რომლის შესაბამისადაც, მ. ქ-ის მხრიდან ადგილი ჰქონდა იუსტიციის სახლის შინაგანაწესის 32-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შრომის დისციპლინის დარღვევას, კერძოდ, მოპასუხე არასაკმატო მიზეზით 5 დღით და მეტი ვადით არ გამოცხადდა სამუშაო ადგილზე, რამაც გამოიწვია იუსტიციის სახლის შინაგანაწესის 34.8 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა – დასაქმებულის სამსახურიდან გათავისუფლება.

მოსარჩელის განმარტებით, ვინაიდან მ. ქ-ის გათავისუფლების შესახებ ბრძანება გამოიცა 2014 წლის 30 ივლისს, ხოლო სამსახურიდან გათავისუფლდა 2014 წლის 2 მაისიდან და მაი-

სის თვეში არ არსებობდა ბრძანება გათავისუფლების თაობაზე, იუსტიციის სახლის მიერ განხორციელდა ხელფასის სახით დასაქმებულისათვის 368 ლარის ჩარიცხვა მის საბანკო ანგარიშზე, საიდანაც ზედმეტად ჩარიცხულმა თანხამ შეადგინა 348,63 ლარი. ასევე მოსარჩელის მითითებით, სსიპ იუსტიციის სახლის მიერ ხორციელდება დასაქმებული პირების დაზღვევა და თითოეულ დასაქმებულ პირზე, იუსტიციის სახლის სახსრებით ხორციელდება ყოველთვიური სადაზღვევო პრემიის გადახდა 19,49 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, მ. ქ-იც იქნა დაზღვეული და მასზე ყოვეთვიურად ხორციელდებოდა 19,49 ლარის გადახდა. ვინაიდან, გათავისუფლების შესახებ ბრძანება გამოიცა 2014 წლის 30 ივლისს, სადაზღვეო კომპანია ირაოსთვის აგვისტომდე სადაზღვეო კომპანიისათვის მ. ქ-ის გათავისუფლების თაობაზე ინფორმაციის მიწოდება ვერ მოხდა და მისთვის მაისის, ივნისის და ივლისის თვეების იუსტიციის სახლის მიერ გადახდილმა სადაზღვეო პრემიამ შეადგინა 58,47 ლარი.

მოსარჩელის განმარტებით, ზედმეტად გადახდილი თანხების დაბრუნების თაობაზე არაერთხელ გაეგზავნა წერილობითი შეტყობინება მოპასუხე – მ. ქ-ს, მაგრამ აღნიშნული მის მიერ არ განხორციელებულა, რაც სამოქალაქო კოდექსის ნორმებიდან გამომდინარე, წარმოადგენს უსაფუძვლო გამდიდრებას, რის გამოც მოპასუხეს ეკისრება ვალდებულება კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, განახორციელოს ზემოაღნიშნული თანხების უკან დაბრუნება.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 8 დეკემბრის განჩინებით სსიპ იუსტიციის სახლის სარჩელი მოპასუხე მ. ქ-ის მიმართ განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა ამავე სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სამოქალაქო კოლეგიის განმარტებით, განსახილველ შემთხვევაში წარმოდგენილი სარჩელით მოთხოვნილია საჯარო მოსამსახურისათვის ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება, რომელიც რეგულირდება ადმინისტრაციული კანონმდებლობით საჯარო სამსახურის შესახებ საქართველოს კანონით, რის გამოც იგი არ წარმოადგენს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით განსახილველ საქმეს, იგი ადმინისტრაციული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავაა და საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ მიიჩნია, რომ დავა ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსახილველია.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 13 იანვრის განჩინებით სასამართლო არ დაეთანხმა ამავე სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას სარჩელის ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განხილვის თაობაზე და სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიებს შორის განსჯადობის თაობაზე დავის გადასაწყვეტად სსიპ იუსტიციის სახლის სარჩელი გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას (მის: ქ.თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. № 32).

სასამართლომ მიუთითა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის შესაბამისად, „ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება გარდა იმ შემთხვევისა როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან“, ამავე კოდექსის 385-ე მუხლი განსაზღვრავს ვალდებულების გარეშე გადახდილის გამოთხოვის წესს, რომლის თანახმად, „ის რაც ვალდებულების გარეშე გადახდილი, შეიძლება უსაფუძვლო გამდიდრების წესების მიხედვით უკან იქნეს გამოთხოვილი“ სსიპ იუსტიციის სახლის მხრიდან მ. ქ-ის სასარგებლოდ განხორციელდა რა ვალდებულების გარეშე თანხის გადახდა, რაც სამოქალაქო კოდექსის თანახმად უკან უნდა იქნეს მოთხოვნილი უსაფუძვლო გამდიდრების შესახებ წესების შესაბამისად. ამასთან, ამავე კოდექსის 976-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად „პირს, რომელმაც სხვას ვალდებულების შესასრულებლად რაიმე გადასცა შეიძლება მოსთხოვოს ვითომ კრედიტორს (მიმღებს) მისი უკან დაბრუნება, თუ ა) ვალდებულება გარიგების ბათილობის ან სხვა საფუძვლის გამო არ არსებობს, არ წარმოიშობა ან შეწყდა შემდგომში“. სასამართლოს განმარტებით, სსიპ იუსტიციის სახლსა და მ. ქ-ს შორის არსებობდა შრომითი ურთიერთობა, შესაბამისად, იუსტიციის სახლს შრომითი ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში გააჩნდა ვალდებულება განხორციელებინა მ. ქ-ისათვის ხელფასის გადახდა, თუმცა აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ მ. ქ-ის გათავისუფლების ბრძანება გამოცემულია 2014 წლის 30 ივლისს, რომლის თანახმად მ. ქ-ის გათავისუფლება დაკავებული თანამდებობიდან განხორციელდა 2014 წლის მაისიდან (სამუშაოს თვითნებურად დატოვების დღიდან) ბრძანების სამართლებრივი საფუძველია საქართველოს ორგანული კანონი

ნი „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 37-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი, „საქართველოს იუსტიციის მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2012 წლის 22 აგვისტოს №148 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ და „ვ“ ქვეპუნქტები, „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის შინაგანანგის დამტკიცების შესახებ“ სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 28 თებერვლის №139/ს ბრძანებით დამტკიცებული შინაგანანგის 32-ე მუხლის „კ“ ქვეპუნქტი, 34-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი და მე-8 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი (სასამართლოს განმარტებით, საქმის მასალების მიხედვით აღნიშნული განთავისუფლების ბრძანება დღემდე ძალაშია და არ გამხდარა სასამართლოს მსჯელობის საგანი).

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, დავის საგანია ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება, რომელიც არ რეგულირდება ადმინისტრაციული კანონმდებლობით „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით და წარმოადგენს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის შესაბამისად, განსახილველ საქმეს და არ უნდა იქნეს მიჩნეული ადმინისტრაციული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თაობაზე რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიისა და ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განჩინებების გაცნობის შედეგად, სასკ-ის 26.3 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, თვლის, რომ სსიპ იუსტიციის სახლის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსენებული მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ა) ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონ-

მდებლობასთან; ბ) ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა; გ) ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; დ) აქტის არარად აღიარება, უფლების ან სამართალურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენა. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

მოცემულ შემთხვევაში განსჯადობის ობიექტს წარმოადგენს მოპასუხის – მ. ქ-ისათვის იუსტიციის სახლის მიერ ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების მოთხოვნა. სასარჩელო მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად მოსარჩელე სამოქალაქო კოდექსის 317-ე და 976-ე მუხლებზე მიუთითებს.

სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლიდან. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლო პრაქტიკა განასხვავებს სახელშეკრულებო და არასახელშეკრულებო ზიანს. კერძოდ, სახელშეკრულებო ზიანი შეიძლება მიყენებულ იქნეს ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი ვალდებულების, კანონის ან ადმინისტრაციული აქტის შეუსრულებლობით. ვინაიდან ზიანის მიყენებამდე მხარეები უკვე იმყოფებოდნენ განსაზღვრულ სამოქალაქო სამართლებრივ ურთიერთობაში, პასუხისმგებლობა ამ ურთიერთობის დარღვევისათვის შესაბამისად, ხელშეკრულების პირობებიდან, ან იმ კანონის დებულებიდან გამომდინარეობს, რომელიც აღნიშნულ სამართლებრივ ურთიერთობას არეგულირებს.

კონკრეტულ შემთხვევაში, კი როგორც საქმის მასალებით დასტურდება მ. ქ-ი სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 4 მარტის №152/ს ბრძანების საფუძველზე 2014 წლის 4 მარტიდან დაინიშნა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველო-

ბის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის თბილისის ფილიალის ... თანამდებობაზე და თანამდებობრივი სარგო განესაზღვრა თვეში 460 ლარის ოდენობით. დანიშვნის საფუძველი იყო „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იუსტიციის სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2012 წლის 22 აგვისტოს №148 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ და „ვ“ ქვეპუნქტები.

სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 30 ივლისის №375/კ ბრძანებით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის თბილისის ფილიალის ... მ. ქ-ი გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან 2014 წლის 2 მაისიდან. გათავისუფლების საფუძველად მიეთითა საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი, „საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იუსტიციის სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2012 წლის 22 აგვისტოს №148 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ და „ვ“ ქვეპუნქტები, „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის შინაგანანგის დამტკიცების შესახებ“ სსიპ – იუსტიციის სახლის“ აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 28 თებერვლის №139/ს ბრძანებით დამტკიცებული შინაგანანგის 32-ე მუხლის „კ“ ქვეპუნქტის პირველი პუნქტისა და მე-8 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნათა შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ დავა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივად მიიჩნევა სადავო სამართალურთიერთობის იმანენტური ბუნების გამო, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს სამართალურთიერთობის ხასიათს. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილი შეიცავს ადმინისტრაციული დავის საგნის ჩამონათვალს (ტაქსაცია). ამდენად, კანონმდებლობამ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით საქმის განხილვის ძირითად ელემენტად განსაზღვრა დავის საგანი, რომელიც წარმოშობილია იმ სამართალურთიერთობიდან, რომელიც საჯარო, კონკრეტულად, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით არის მოწეს-

რიგებული (ენუმერაცია). ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის დებულება იმის შესახებ, რომ საერთო სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება ადმინისტრაციული კანონმდებლობიდან გამომდინარე სამართლებრივ ურთიერთობასთან დაკავშირებული დავა, ასახავს განსჯადობის გარეგანი ნიშანს. სამართალურთიერთობის კუთვნილების გარეგანი ნიშანი ეხება სადავო სამართალურთიერთობის მარეგულირებელი ნორმების ადგილს კანონმდებლობაში.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ მ. ქ-ის საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის იუსტიციის სახლის თბილისის ... თანამდებობაზე დანიშვნა მოხდა სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 4 მარტის №152/ს ბრძანებით „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იუსტიციის სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2012 წლის 22 აგვისტოს №148 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ და „ვ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, სსიპ-ში დასაქმებული პირი არ არის საჯარო მოხელე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის თანახმად, საჯარო სამსახური არის საქმიანობა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებაში (1.1 მუხ.), სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულება არის სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულება (2.1 მუხ.). „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ კანონის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი არის მმართველობის ორგანოებისაგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს თავის საქმიანობას. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2012 წლის 22 აგვისტოს №148 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იუსტიციის სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“ დებულების შესაბამისად, იუსტიციის სახლს აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტში მოცემული სახელმწიფო დაწე-

სებულებების ჩამონათვალი, რომლებშიც საქმიანობა საჯარო სამსახურად ჩაითვლება, არ შეიცავს მითითებას საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე.

საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას სარჩელის ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსჯადობის თაობაზე და მიიჩნევს, რომ სახეზეა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-11 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სასამართლოსადმი უწყებრივად დაქვემდებარებული სამოქალაქო საქმე, რის გამოც იგი განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ ვინაიდან, სარჩელით მოთხოვნილია საჯარო მოსამსახურისათვის ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება, რომელსაც არეგულირებს ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, კერძოდ, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი მოცემული დავა გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან. სასამართლოს აღნიშნულ მსჯელობას არ გააჩნია სამართლებრივი საფუძველი. ის გარემოება, რომ მ. ქ-ი მუშაობდა სსიპ იუსტიციის სახლში არ ცვლის განსჯადობის წესს, ვინაიდან, მ. ქ-ი არ წარმოადგენდა საჯარო მოსამსახურეს და, შესაბამისად, მასზე ვერ გავრცელდებოდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი. ამასთან, იგი დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლდა სსიპ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 30 ივლისის №375/კ ბრძანებით საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსის 37-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე. კონკრეტულ შემთხვევაში, ის გარემოება, რომ საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ახორციელებდა საჯარო საქმიანობას ასევე არ ცვლის განსჯადობის წესს. ვინაიდან, მოცემული დავა უკავშირდება არა სსიპ-ის საქმიანობას, არამედ მისი მუშაკის შრომით ურთიერთობას. სადავო სამართალურთიერთობა არ გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) სამართლის კანონმდებლობიდან. ამასთან, სასარჩელო მოთხოვნები დაფუძნებულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მატერიალურ ნორმებზე – 317-ე და 976-ე მუხლებზე და დავის საგანს წარმოადგენს მოპასუხის – მ. ქ-

ისათვის ხელფასის სახით ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სადავო სამართალურთიერთობა არ გამომდინარეობს ადმინისტრაციული (საჯარო) სამართლის კანონმდებლობიდან. სასარჩელო მოთხოვნები მთლიანად დაფუძნებულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მატერიალურ ნორმებზე და დავის საგანს წარმოადგენს უსაფუძვლო გამდიდრებით მიღებული შემოსავლის ანაზღაურება.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა იზიარებს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებას, რომ დავა განსჯადობით სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის ქვემდებარეა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 26-ე მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. სსიპ იუსტიციის სახლის სარჩელი მოპასუხე მ. ქ-ის მიმართ განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას;
2. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. ტერიტორიული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-248-244(გ-15)

22 სექტემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 19 თებერვალს დ. ლ-ემ სარჩელით მიმართა ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხეების: საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და ო. ა-ის მიმართ და მოითხოვა ო. ა-ის სახელზე გარდაბნის რ/ნ-ის სოფ. თ-ში მდებარე 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციის, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2010 წლის 22 აპრილის №114 ბრძანებისა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2015 წლის 14 იანვრის №... ბრძანების ბათილად ცნობა. ასევე გ-ის რ/ნ-ის სოფ. თ-ში მდებარე სადავო 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის სახელმწიფო საკუთრებად რეგისტრაციის ბათილად ცნობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 23 თებერვლის განჩინებით დ. ლ-ის სარჩელი მოპასუხეების: საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და ო. ა-ის მიმართ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის თაობაზე განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს.

საქალაქო სასამართლომ მიუთითა, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-15 მუხლის თანახმად, სასამართლოს სარ-

ჩელი წარედგინება მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ სასამართლოს წარედგინება იურიდიული პირის ადგილსამყოფლის მიხედვით. ამავე კოდექსის მე-18 მუხლის შესაბამისად, სარჩელი საკუთრების უფლების, ქონების უფლებრივი დატვირთვის ან ასეთი დატვირთვისაგან განთავისუფლების შესახებ, აგრეთვე ქონების გაყოფასთან, განაწილებასა და ფლობასთან დაკავშირებული სარჩელი, თუ დავა ეხება უძრავ ნივთებს, მათ შორის, მიწის ნაკვეთის უფლებას, შეიძლება შეტანილ იქნეს სასამართლოში ნივთის ადგილსამყოფლის მიხედვით.

კონკრეტულ შემთხვევაში, საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, სადავო ქონების ადგილსამყოფელია გ-ის რაიონი, სოფ. თ-ი, რის გამოც დ. ლ-ის სარჩელი განსჯადობით უნდა გადაეგზავნოს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 1 აპრილის განჩინებით სასამართლოებს შორის განსჯადობაზე დავის გადასაწყვეტად დ. ლ-ის სარჩელი გადაეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს სა-მოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-15 მუხლით განსაზღვრულია ტერიტორიული განსჯადობის საერთო წესი. კერძოდ, დასახელებული მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს სარჩელი წარედგინება მოპასუხის ადგილსამყოფლის მიხედვით. სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ სასამართლოს წარედგინება იურიდიული პირის ადგილსამყოფლის მიხედვით. კონკრეტულ შემთხვევაში, მოსარჩელის ძირითად სასარჩელო მოთხოვნებს წარმოადგენს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, რომლებიც ეხება ქ. თბილისში მდებარე სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოებს.

სასამართლოს განმარტებით, დავის საგანს წარმოადგენს არა უძრავი ქონება არამედ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული ქმედების შედეგად გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების კანონიერება, რა დროსაც განსჯადობის განსაზღვრისას უნდა დადგინდეს არა ის ფაქტი, თუ რას ეხება გამოცემული აქტები და სად მდებარეობს სადავო უძრავი ქონება, არამედ აქტების გამოცემი ადმინისტრაციული ორგანოს ადგილსამყოფლის მიხედვით უნდა გაირ-

კვეს, თუ რომელი სასამართლოს სამოქმედო ტერიტორიას განეკუთვნება ადმინისტრაციული საქმე განსახილველად, მით უფრო მაშინ, როდესაც განსახილველ შემთხვევაში ადმინისტრაციული დავის საგანს წარმოადგენს არა უძრავ ნივთებთან დაკავშირებული კონფლიქტი, არამედ სარჩელის ობიექტია – ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული მოქმედებების (გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების) კანონიერება, რა დროსაც საერთო განსჯადობის წესების საფუძველზე სარჩელი უნდა წარედგინოს, განიხილოს და გადაწყვიტოს მოპასუხის ადგილსამყოფლის მიხედვით განსჯადმა სასამართლომ. ვინაიდან, მოსარჩელის მოთხოვნა მიმართულია იმ მოპასუხეების მიმართ, რომელთა მისამართები არის ქ. თბილისი, შესაბამისად, ტერიტორიული განსჯადობის გათვალისწინებით განსჯად სასამართლოს წარმოადგენს მოპასუხეთა ადგილსამყოფლის მიხედვით (ქ. თბილისი) თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 23 თებერვლის განჩინება ეფუძნება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-18 მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ განსაკუთრებულ განსჯადობის წესს და იძლევა შესაძლებლობას, შესაბამისი სუბიექტური და ობიექტური გარემოებების არსებობისას, განსჯადი სასამართლო განისაზღვროს უძრავი ნივთის ფაქტობრივი ადგილმდებარეობის მიხედვით, რისი არჩევანის უფლებამოსილებაც თვით მოსარჩელს აქვს და იგი არ გამორიცხავს და არ აუქმებს საერთო განსჯადობის წესით დადგენილ განსჯადობას, რადგან შეიცავს მითითებას ალტერნატიული განსჯადობის წესზე.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კონკრეტული დავის განხილვისას განსაკუთრებული განსჯადობის წესით რუსთავის საქალაქო სასამართლოში არ უნდა მოხდეს აღნიშნული საქმის განხილვა და საქმე განხილულ უნდა იქნეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში, აქტის გამომცემი ადმინისტრაციული ორგანოს ადგილსამყოფლის მიხედვით, სადაც მოსარჩელის არჩევითაა შეტანილი სარჩელი თავდაპირველად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის

თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიისა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებების გაცნობის შედეგად, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26.3. მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, მიიჩნევს, რომ დ. ლ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია, განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში, სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმეებზე ტერიტორიული განსჯადობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ადმინისტრაციული ორგანოების ტერიტორიულ განსჯადობაზე, რომლის მიხედვით კონკრეტულ ტერიტორიაზე უძრავი ქონების ან სამართალურთიერთობასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას იღებს ის ადმინისტრაციული ორგანო, რომლის ტერიტორიულ საზღვრებში მდებარეობს ეს უძრავი ქონება ან არსებობს სამართლებრივი ურთიერთობა. რაც შეეხება ადმინისტრაციულ კატეგორიის საქმეთა სასამართლოს ტერიტორიულ განსჯადობას, სარჩელი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის ან ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე შედის იმ ადმინისტრაციული სასამართლოს კომპეტენციაში, რომლის მოქმედების სფეროშიც აქვს ადგილსამყოფელი მითითებულ ორგანოს. აღნიშნული ეხება აგრეთვე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის მოთხოვნის თაობაზე სარჩელეს. სარჩელის სათანადო კავშირი ტერიტორიასთან უნდა დადგინდეს სარჩელის წარდგენის მომენტისთვის. ტერიტორიული განსჯადობის არსი მდგომარეობს პრინციპში, რომლის მიხედვით მოსარჩელე მართავს სასამართლოს მოპასუხის ადგილსამყოფლის მიხედ-

ვით.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ თუ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის III თავით (განსჯადობა) გათვალისწინებული განსჯადობის წესები. აღნიშნულ თავში შემავალი მე-15 მუხლის (საერთო განსჯადობა) 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს სარჩელი წარედგინება მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ხსენებული მუხლი შეიცავს ტერიტორიული განსჯადობის განმსაზღვრელ საპროცესო ნორმას და პირდაპირ მიუთითებს, რომ სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ წარედგინება სასამართლოს მისი ადგილსამყოფლის მიხედვით. ამდენად, აღნიშნული მუხლი საერთო განსჯადობას განსაზღვრავს და ერთნაირად ვრცელდება ნებისმიერ დავაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამავე კოდექსით განსხვავებული წესია დადგენილი.

მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანს წარმოადგენს:

1. სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2008 წლის 26 მარტს ო. ა-ის საკუთრებაში გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციის ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2010 წლის 22 აპრილის №... ბრძანების ბათილად ცნობა;

3. სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2010 წლის 25 მაისს განხორციელებული გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე სადავო 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის სახელმწიფოს საკუთრებად რეგისტრაციის ბათილად ცნობა;

4. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2015 წლის 14 იანვრის №... ბრძანების ბათილად ცნობა;

5. 1997 წლის 3 თებერვლის №... მიღება-ჩაბარების აქტის ბათილად ცნობა.

განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, დავის არსი მდგომარეობს იმაში, რომ მოსარჩელე დ. ლ-ეს საკუთრებაში რეგისტრირებული ჰქონდა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, დაუზუსტებელი ფართი – 600 კვ.მ. მასზე მდებარე საცხოვრებელი სახლით, მდებარე-

რე გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში, რომელიც 2012 წლის 19 ნოემბერს სა-
ნოტარო წესით შედგენილი სამისდღემშო რჩენის ხელშეკრუ-
ლების საფუძველზე გადასცა კ. ლ-ეს. კ. ლ-ემ მიმართა რა გარ-
დაბნის სარეგისტრაციო სამსახურს, აღნიშნული მინის ნაკვე-
თის საკუთრების უფლების რეგისტრაციის მოთხოვნით, გ-ის სა-
რეგისტრაციო სამსახურის მიერ განცხადებაზე შეჩერდა სარე-
გისტრაციო წარმოება იმ მოტივით, რომ სარეგისტრაციოდ წარ-
დგენილ და საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული უძრავი ნივ-
თის საკადასტრო მონაცემებს შორის არსებობდა ზედდება,
კერძოდ, წარდგენილი საკადასტრო აზომვითი ნახაზის მიხედ-
ვით, მინის ნაკვეთის საკადასტრო მონაცემები არ შეესაბამე-
ბოდა მომიჯნავე უძრავი ნივთის საკადასტრო მონაცემებს და
მინის ნაკვეთის საზღვრები იჭრებოდა მომიჯნავე მინის ნაკვე-
თის საზღვრებში, რის გამოც დ. ლ-ემ განცხადებით მიმართ სსიპ
„სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს“ და მოითხოვა სა-
ხელმწიფოს საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო და-
ნიშნულების მინის ნაკვეთის საზღვრების კორექტირება, რა-
ზედაც სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014
წლის 19 სექტემბრის №1-1-2092 ბრძანებით ეთქვა უარი, აღ-
ნიშნული მოსარჩელემ გაასაჩივრა საქართველოს ეკონომიკისა
და მდგრადი განვითარების სამინისტროში, რომლის 2015 წლის
14 იანვრის №... ბრძანებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სარჩელის
მიზნის მისაღწევად მთავარ მოთხოვნას წარმოადგენს გარდაბ-
ნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ ო. ა-ის სახელზე გ-ის რ/
ნ, სოფ. თ-ში 600 კვ.მ. მინის ნაკვეთზე 2008 წლის 26 მარტს
განხორციელებული საკუთრების უფლების რეგისტრაციის ბა-
თილად ცნობა, ასევე მისი უფლებადამდგენი დოკუმენტის 1997
წლის 3 თებერვლის №10718 მიღება-ჩაბარების აქტის ბათილად
ცნობა, ვინაიდან, სწორედ აღნიშნულ მინის ნაკვეთთან არის
ზედდებაში სადავო მინის ნაკვეთი და სწორედ აღნიშნული რე-
გისტრაციიდან გამომდინარეა დანარჩენი სასარჩელო მოთხოვ-
ნებიც. შესაბამისად, მოსარჩელისათვის სასურველი შედეგი
სწორედ სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარ-
დაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2008 წლის 26 მარტს
ო. ა-ის საკუთრებაში გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე 600 კვ.მ. მი-
ნის ნაკვეთის რეგისტრაციის ბათილად ცნობით მიიღწევა, შე-
საბამისად, ძირითადი სასარჩელო მოთხოვნებიც სწორედ მი-
მართულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარდაბ-

ნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიმართ. აქვე სასამართლო აღნიშნავს, რომ მართალია, სასარჩელო მოთხოვნები მიმართულია გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიმართ, სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2008 წლის 26 მარტს განხორციელებული ო. ა-ის სახელზე გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციის ბათილად ცნობის, სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2010 წლის 25 მაისს განხორციელებული გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე სადავო 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთზე სახელმწიფო საკუთრებად რეგისტრაციის ბათილად ცნობისა და სახელმწიფოს საკუთრებიდან ამორიცხვის ნაწილში, თუმცა მოპასუხედ დასახელებულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო, რომლის მიმართაც არ არის მოთხოვნა აღძრული, ხოლო 1997 წლის 3 თებერვლის №10718 მიღება-ჩაბარების აქტის ბათილად ცნობის ნაწილში მოპასუხე საერთოდ არ არის დასახელებული. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს სსსკ-ის 85-ე მუხლზე და განმარტავს, რომ სასამართლოს საპროცესო მოვალეობას წარმოადგენს შეამოწმოს არის თუ არა მოსარჩელის მიერ მოპასუხედ დასახელებული ის პირი, ვინც პასუხი უნდა აგოს სარჩელზე. შემოწმების შედეგად, თუ სასამართლო მივა დასკვნამდე, რომ სარჩელი აღძრულია არასათანადო მოპასუხის მიმართ, მან უნდა განახორციელოს აღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული საპროცესო მოქმედება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ მოცემული საქმის ტერიტორიული განსჯადობის დადგენისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა დ-ის მოთხოვნასთან დაკავშირებით გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ სადავო აქტის გამოცემის შედეგად. მართალია მოსარჩელე არ ითხოვს ნაკვეთის მის სახელზე რეგისტრაციის შესახებ აქტის გამოცემის დავალებას, თუმცა სადავო აქტების ბათილად ცნობით სურს მიეცეს 2012 წლის 19 ნოემბერს დადებული სამისდღემშიო რჩენის ხელშეკრულების საფუძველზე გ-ის რ/ნ, სოფ. თ-ში მდებარე 600 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის საჯარო რეესტრში აღრიცხვის შესაძლებლობა, რის გამოც რეგისტრაციის სამსახურის აქტის მნიშვნელობის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა თვლის, რომ დ. ლ-ის სარჩელი განსჯადობით უნდა დაექვემდებაროს რუსთავის საქალაქო სასა-

მართლოს, რომლის იურისდიქციის ტერიტორიაზეც მდებარეობს გარდაბნის სარეგისტრაციო სამსახური.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლით, 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. დ. ლ-ის სარჩელი განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ტერიტორიული განსჯადობა

განჩინება

№ბს-332-328(გ-15)

10 ნოემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: **ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე; მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე**

დავის საგანი: სასამართლოთა შორის განსჯადობა

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...-მა“ 2015 წლის 27 აპრილს სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხეების – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ქალაქ ბათუმის მერიისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიმართ. მოსარჩელემ მოპასუხეებისთვის 260 061 ლარის მის სასარგებლოდ გადახდის დაკისრება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 1 მაისის განჩინებით შპს „...-ის“ სარჩელი განსახილველად განსჯადობით გადაეგზავნა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს.

თბილისის საქალაქო სასამართლომ მიუთითა, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-15 მუხლის თანახმად, სასამართლოს სარჩელი წარედგინება მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ სასამართლოს წარედგინება იურიდიული პირის ადგილსამყოფლის მიხედვით. მოცემულ შემთხვევაში, სარჩელში მითითებული ორივე მოპასუხის, კერძოდ, ქ. ბათუმის მერიის (მისამართი: ქ. ბათუმი, ა-ის ქ. №...) და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს (მისამართი: ქ. ბათუმი, კ-ის ქ. №...) ადგილსამყოფელს წარმოადგენს ქალაქი ბათუმი, გარდა ამისა, თავად მოსარჩელის მისამართიც (ქ. ბათუმი, ... ქ. №...) ბათუმშია. ამასთან, მართლმსაჯულების სწრაფად, ეფექტურად და ეკონომიურად განხორციელების მიზნით თბილისის საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემული დავა უნდა განეხილა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 11 მაისის განჩინებით თბილისის საქალაქო სასამართლოსა (ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია) და ბათუმის საქალაქო სასამართლოს (ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია) შორის განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად საქმე №3-268, შპს „...-ის“ სარჩელისა გამო, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსა და ქალაქ ბათუმის მერიის მიმართ, ზიანის ანაზღაურების სახით 260 061 ლარის დაკისრების შესახებ, გადაეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-15 მუხლი განსაზღვრავს საერთო განსჯადობის წესებს, რომლის პირველი და მე-2 ნაწილების თანახმად, სასამართლოს სარჩელი წარედგინება მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ სასამართლოს წარედგინება იურიდიული პირის ადგილსამყოფლის მიხედვით. არასასარჩელო წარმოების დროს განსჯადობა განისაზღვრება იმ პირის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, რომლის წინააღმდეგაც მიმართუ-

ლია განცხადება (საჩივარი).

სასამართლოს განმარტებით შპს „...-ის“ სასარჩელო განცხადებაში მითითებულია სამივე მოპასუხე სუბიექტის ადგილსამყოფელი (მისამართი), რომელთაგან საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ადგილსამყოფელი ქალაქ თბილისში მდებარეობს, ხოლო აჭარის ავტონომიური რეპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსა და ქალაქ ბათუმის მერიის – ქ. ბათუმში. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლით განსაზღვრული განსაკუთრებული განსჯადობის წესის თანახმად, სარჩელი რამდენიმე მოპასუხის მიმართ სასამართლოს წარედგინება ერთ – ერთი მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ამავ კოდექსის მე-20 მუხლის თანახმად, სასამართლოს არჩევის უფლება, თუ საქმე რამდენიმე სასამართლოს განსჯადია, ეკუთვნის მოსარჩელეს.

განსახილველი დავა, მოსარჩელის მიერ სახელმწიფო ორგანოების უკანონოდ მიჩნეული მოქმედების შედეგად მისთვის მიყენებული ზიანის ფულადი გამოსახულებით კომპენსაციას (ანაზღაურებას) შეეხება და მისი ტერიტორიული განსჯადობის საკითხის გადაწყვეტა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის 1-ლი ნაწილითა და მე-20 მუხლის საფუძველზე უნდა გადაწყდეს, რა დროსაც არ უნდა იქნეს გამოყენებული, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის სხვა დანარჩენი ნაწილებითა და მე-3 თავის სხვა დანარჩენი ნორმებით განსაზღვრული რეგულაცია. თვით მოსარჩელე მხარე სასარჩელო განცხადებაში მიუთითებს, რომ სარჩელით ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის საფუძველზე, მხოლოდ სახელმწიფოსგან, რომ არსებული სასამართლო პრაქტიკის მიხედვით, იმ შემთხვევაში, თუ მოსარჩელე ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის საფუძველზე მხოლოდ სახელმწიფოსგან, მაშინ სასამართლომ მოსარჩელესთან უნდა გაარკვიოს, კონკრეტულად რომელ ადმინისტრაციულ ორგანოს ასახელებს მოპასუხედ. მოსარჩელემ მოპასუხედ დაასახელა ყველა ის ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც უშუალოდ მონაწილეობდა უკანონო ქმედებებში. ამასთან, მოსარჩელე ერთმნიშვნელოვნად მიუთითებს, რომ მოცემულ საქმეზე მთავარი მოპასუხეა სახელმწი-

ფო, რომელსაც სადავო ურთიერთობებში წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და მიაჩნია, რომ ამის შესაბამისად სარჩელი განსჯადობის წესების დაცვით არის წარდგენილი, თბილისის საქალაქო სასამართლოში, რამდენადაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლის თანახმად, არჩევის უფლება, თუ საქმე რამდენიმე სასამართლოს განსჯადია, ეკუთვნის მოსარჩელეს. მოსარჩელე მხარემ ერთმნიშვნელოვნად აცნობა სასამართლოს იმის თაობაზე, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ განსახილველი დავა რამდენიმე სასამართლოს განსჯადად ჩაითვლებოდა, ის სარგებლობდა არჩევის უფლებით და განსჯად სასამართლოდ მიაჩნია თბილისის საქალაქო სასამართლო (ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია). თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 1 მაისის განჩინებაში, რომლითაც შპს „...-ის“ სარჩელი განსჯადობით გადაეგზავნა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს, აღნიშნულია, რომ სარჩელში მითითებული ორივე მოპასუხის ადგილსამყოფელს ქ. ბათუმი წარმოადგენს, თუმცა სასამართლომ გვერდი აუარა იმ გარემოებას, რომ სარჩელში მითითებულია არა ორი, არამედ სამი მოპასუხე, რომელთაგან საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ადგილსამყოფელი ქალაქ თბილისში მდებარეობს, ხოლო ამასთან ერთად, თვითონ მოსარჩელე აცნობებს სასამართლოს, მისთვის დისპოზიციურობის პრინციპის საფუძველზე მინიჭებული უფლებით სარგებლობის შესახებ, რომ დავის რამდენიმე სასამართლოს განსჯადად შეფასების შემთხვევაში, სარგებლობდა არჩევის უფლებით და განსჯად სასამართლოდ სწორედ თბილისის საქალაქო სასამართლო მიაჩნია, სადაც წარადგინა სარჩელი.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ბათუმის საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული დავა შპს „...-ის“ სარჩელის გამო, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსა და ქალაქ ბათუმის მერიის მიმართ, ზიანის ანაზღაურების სახით 260 061 ლარის დაკისრების შესახებ, წარმოადგენდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის განსჯად დავას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების, განსჯადობის თა-

ობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიისა და ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსაზრებების გაცნობის შედეგად, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წყვეტს რა დავას სასამართლოთა შორის განსჯადობის თაობაზე, მიიჩნევს, რომ შპს „...-ის“ სარჩელი განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლი ცალსახად ადგენს სარჩელის წარდგენის ვალდებულებას განსჯად სასამართლოში. მითითებული ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი უნდა წარედგინოს იმ სასამართლოს, რომელიც უფლებამოსილია, განიხილოს და გადაწყვიტოს ადმინისტრაციული საქმე. ამასთან, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არაგანსჯად სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში, სასამართლო სარჩელს გადაუგზავნის განსჯად სასამართლოს და ამის შესახებ აცნობებს მოსარჩელეს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლში მოცემულია სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეების ჩამონათვალი, კერძოდ, ხსნებული მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსით დადგენილი წესით საერთო სასამართლოში განიხილება დავა იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამომდინარეობენ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან, ხოლო იმავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს: ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან სხვა რაიმე ქმედების განხორციელების თაობაზე; ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი მიუთითებს, რომ ამ მუხლით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც, იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობენ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

განსახილველ შემთხვევაში უდავოა ადმინისტრაციული სასამართლოს საგნობრივი განსჯადობა და გადასაწყვეტ საკითხს

წარმოადგენს მხოლოდ ტერიტორიულად განსჯადი სასამართლოს განსაზღვრა.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმეებზე ტერიტორიული განსჯადობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ადმინისტრაციული ორგანოების ტერიტორიულ განსჯადობაზე, რომლის მიხედვით კონკრეტულ ტერიტორიაზე უძრავი ქონების ან სამართალურთიერთობასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას იღებს ის ადმინისტრაციული ორგანო, რომლის ტერიტორიულ საზღვრებში მდებარეობს ეს უძრავი ქონება ან არსებობს სამართლებრივი ურთიერთობა. რაც შეეხება ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმეთა სასამართლოს ტერიტორიულ განსჯადობას, სარჩელი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის ან ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე განეკუთვნება იმ ადმინისტრაციული სასამართლოს კომპეტენციას, რომლის მოქმედების სფეროშიც აქვს ადგილსამყოფელი მითითებულ ორგანოს. აღნიშნული ეხება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიმართ ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის თაობაზე სარჩელებს. სარჩელის სათანადო კავშირი ტერიტორიასთან უნდა დადგინდეს სარჩელის წარდგენის მომენტისთვის. ტერიტორიული განსჯადობის არსი მდგომარეობს პრინციპში, რომლის მიხედვით მოსარჩელე მიმართავს სასამართლოს მოპასუხის ადგილსამყოფლის მიხედვით.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ, თუ საქართველოს, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის III თავით (განსჯადობა) გათვალისწინებული განსჯადობის წესები. აღნიშნულ თავში შემავალი მე-15 მუხლის (საერთო განსჯადობა) პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს სარჩელი წარედგინება მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ხსენებული მუხლი შეიცავს ტერიტორიული განსჯადობის განმსაზღვრელ საპროცესო ნორმას და პირდაპირ მიუთითებს, რომ სარჩელი იურიდიული პირის მიმართ წარედგინება სასამართლოს მისი ადგილსამყოფლის მიხედვით. ამდენად, აღნიშნული მუხლი საერთო განსჯადობას განსაზღვრავს და ერთნაირად ვრცელდება ნებისმიერ დავაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამავე კოდექსით განსხვავებული წესია დადგენილი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ შპს „...“-ის სარჩელი აღძრულია სამი მოპასუხის მიმართ, რომელთაგან საქართვე-

ლოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ადგილსამყოფელი ქალაქ თბილისში მდებარეობს. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლით განსაზღვრული განსაკუთრებული განსჯადობის წესის თანახმად კი სარჩელი რამდენიმე მოპასუხის მიმართ სასამართლოს წარედგინება ერთ-ერთი მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ აღნიშნული მუხლი შინაარსობრივად ექსკლუზიური, გამომრიცხავი ხასიათის მატარებელია. მე-16 მუხლი გულისხმობს განსჯადობის ისეთ შემთხვევას, როცა უპირატესობა ამ მუხლით დადგენილ წესს ენიჭება, მიუხედავად სხვა პირობების არსებობისა. ამავე კოდექსის მე-20 მუხლი კი რამდენიმე სასამართლოს განსჯადობის შემთხვევაში არჩევანის უფლებას მოსარჩელეს ანიჭებს. შესაბამისად, თუ სარჩელში დასახელებულია სხვადასხვა სასამართლოს სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული რამდენიმე მოპასუხე, განსჯადი სასამართლოს განსაზღვრა მოსარჩელის პრეროგატივა და ერთპიროვნული საპროცესო უფლებაა, რასაც იგი განსაზღვრავს სარჩელის წარდგენის დროს, ანუ ირჩევს იმ სასამართლოს, სადაც წარადგენს სარჩელს. გარდა ამისა, მოსარჩელის მიერ არჩეული სასამართლოს შეცვლა სხვა სასამართლოთი დაუშვებელია, როგორც მოპასუხის მოთხოვნით, ისე სასამართლოს ინიციატივით. სასამართლოს არ გააჩნია უფლებამოსილება, ჩაერიოს მოსარჩელის მიერ აღნიშნული უფლების რეალიზებაში. შესაბამისად, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლის (განსჯადობა მოსარჩელის არჩევით) ნორმა უზრუნველყოფს მოსარჩელის ინტერესების დაცვას – იმავე კოდექსის მე-16 მუხლით რეგლამენტირებული განსაკუთრებული განსჯადობისას სარჩელი რამდენიმე მოპასუხის მიმართ სასამართლოში წარადგინოს ერთ-ერთი მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში მოსარჩელემ სარჩელში მითითებული სამი მოპასუხის – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ქალაქ ბათუმის მერიისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს შორის აირჩია ერთ-ერთი და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ადგილსამყოფლის (ქ. თბილისი, ჭანტურიას ქ. №12) მიხედვით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში წარადგინა სარჩელი. ამდე-

ნად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს არ გააჩნდა მოცემული საქმის სხვა სასამართლოში, კერძოდ, ბათუმის საქალაქო სასამართლოში გადაგზავნის საპროცესო უფლებამოსილება იმ მოტივით, რომ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან ერთად მოპასუხეებს წარმოადგენენ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და ქალაქ ბათუმის მერია. საგულისხმოა, რომ მოსარჩელის მიერ ბათუმის საქალაქო სასამართლოში წარდგენილ იქნა მოსაზრება დავის განსჯადობის თაობაზე, რომლითაც მოსარჩელემ კიდევ ერთხელ დააზუსტა თავის მოსაზრება მისი სარჩელის განსჯადობის თაობაზე და მოითხოვა დავის თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ განხილვა, რითაც მხარემ მოახდინა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლით გათვალისწინებული უფლების რეალიზება. შესაბამისად, შპს „...-ის“ სარჩელზე განსჯად სასამართლოს წარმოადგენს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმე შპს „...-ის“ სარჩელის გამო მოპასუხეების – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ქალაქ ბათუმის მერიისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიმართ, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, განსჯადობით განსახილველად უნდა დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „...-ის“ სარჩელი განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებაროს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას.

2. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

4. საქმის წარმოების განახლების განსჯადობის საკითხი

ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო განცხადების განსჯადობა

განჩინება

№3-2121-6 (ა-15)

30 ოქტომბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე

განმცხადებლის მოთხოვნა – ახლად აღმოჩენილ გარემოე-
ბათა გამო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრა-
ციულ საქმეთა პალატის 13.02.2013 წ. განჩინების გადასინჯვა

აღწერილობითი ნაწილი:

ი. თ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართა სოხუმის რაიონ-
ული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს, რომლითაც მოით-
ხოვა სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსათვის ქ.
სოხუმში, ... გასას. №...-ში მდებარე სახლის მესაკუთრედ რე-
გისტრაციაში გატარების დავალება, ხსენებული სახლის თავი-
სუფალი ფლობის, სარგებლობის და განკარგვის უზრუნველყო-
ფის დავალება ქ. სოხუმის მერიისათვის.

სოხუმის რაიონული და საქალაქო სასამართლოს 27.04.2006
წ. განჩინებით საქმეში მესამე პირად ჩაერთო საქართველოს
ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო, ხოლო 17.05.2006
წ. განჩინებით – აფხაზეთის ა/რ მთავრობა.

სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს
08.06.06წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწი-
ლობრივ, მოსარჩელე ცნობილ იქნა ქ. სოხუმში, ... გასასვლელ
№...-ში მდებარე სახლის მესაკუთრედ, საჯარო რეესტრის ეროვ-
ნულ სააგენტოს დაევალა ი. თ-ას სახელზე საკუთრების უფლე-
ბით ქ. სოხუმში, ... გასასვლელ №...-ში მდებარე სახლის რეგის-
ტრაციაში გატარება, მოსარჩელეს ქონების თავისუფალი ფლო-
ბის, სარგებლობისა და განკარგვის უზრუნველყოფის თაობაზე

ეთქვა უარი უსაფუძვლობის გამო.

აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ი. თ-ამ და საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 04.06.2007 წ. განჩინებით საქმეზე აფხაზეთის მთავრობა ცნობილ იქნა ქ.სოხუმის მერიის უფლებამონაცვლედ და მესამე პირად ჩართული აფხაზეთის მთავრობა ჩაბმულ იქნა საქმეში როგორც სათანადო მოპასუხე.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 27.03.08წ. განჩინებით ი. თ-ასა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილება. აღნიშნული გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ და ი. თ-ამ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 11.03.09წ. განჩინებით საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, კერძოდ, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 27.03.08წ. განჩინება ი. თ-ასათვის სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის დაკისრების ნაწილში, ი. თ-ას საკასაციო საჩივარი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული განჩინება იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ი. თ-ას სასარჩელო მოთხოვნა ქ. სოხუმის მერიისათვის მოსარჩელის კუთვნილი ქონების თავისუფალი ფლობის, სარგებლობისა და განკარგვის უზრუნველყოფის თაობაზე; სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 27.03.08წ. განჩინება იმ ნაწილში, რომლითაც ი. თ-ა ცნობილ იქნა ქ. სოხუმში, ... გასასვლელ №...-ში მდებარე სახლის მესაკუთრედ და საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს დაევალა საკუთრების უფლებით რეგისტრაციაში ი. თ-ას გატარება და მის სახელზე საკუთრების უფლებით უძრავი ქონების აღრიცხვა, საქმე ამ ნაწილში ხელახალი არსებითი განხილვისათვის დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 04.06.09წ. საოქმო განჩინებით მემკვიდრედ და მესაკუთრედ ცნობის ნაწილში საჯარო

რო რეესტრი ცნობილ იქნა არასათანადო მოპასუხედ და ამ ნაწილში სათანადო მოპასუხედ ჩაბმულ იქნა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ეკონომიკის სამინისტრო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 24.12.09წ. განჩინებით სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სააპელაციო საჩივარი ი. თ-ას მემკვიდრედ და მესაკუთრედ აღიარების მოთხოვნის ნაწილში განსახილველად გადაეცა საგნობრივად განსჯად სასამართლოს – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატას, საკუთრების უფლების რეგისტრაციის განხორციელების დავალდებულების მოთხოვნის ნაწილში სააპელაციო საჩივრის გამო შეჩერდა სამართალწარმოება საქმის სამოქალაქო წესით განხილვის დასრულებამდე.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 07.07.10წ. განჩინებით სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც მოსარჩელე ი. თ-ა ცნობილ იქნა მესაკუთრედ და ამ ნაწილში საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს. აღნიშნული განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ი. თ-ამ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 18.04.11წ. განჩინებით ი. თ-ას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 07.07.10წ. განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 14.07.11წ. განჩინებით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ეკონომიკის სამინისტროს შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და მის სააპელაციო საჩივარზე შეწყდა საქმის წარმოება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 17.01.12წ. განჩინებით განახლდა ადმინისტრაციული საქმის წარმოება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 23.02.12წ. გადაწყვეტილებით საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო

სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილება, საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ი. თ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 23.02.12წ. გადაწყვეტილება საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრა ი. თ-ამ, რომელმაც აღნიშნული გადაწყვეტილების გაუქმება მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.02.2013წ. განჩინებით ი.თ-ას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 23.02.2012წ. გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც გაუქმდა სოხუმის საქალაქო და სოხუმის რაიონული სასამართლოს 08.06.06 წ. გადაწყვეტილება ქ.სოხუმში, ... გას. №...-ში მდებარე საცხოვრებელი სახლის ი. თ-ას მესაკუთრედ ცნობის ნაწილში და ქ.სოხუმის მერიისთვის მოსარჩელის კუთვნილი უძრავი ქონების თავისუფალი ფლობის, სარგებლობისა და განკარგვის უზრუნველყოფის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში, სოხუმის საქალაქო და სოხუმის რაიონული სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილების ამ ნაწილებში კანონიერ ძალაში ყოფნის გამო; დანარჩენ ნაწილში საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 23.02.2012წ. გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც გაუქმდა სოხუმის საქალაქო და სოხუმის რაიონული სასამართლოს 08.06.06 წ. გადაწყვეტილება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსთვის ქ.სოხუმში, ... გას. №...-ში მდებარე სახლის ი. თ-ას სახელზე საკუთრების უფლების აღრიცხვის დავალების ნაწილში და ამ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, დარჩა უცვლელად.

12.10.2015წ. საქართველოს უზენაეს სასამართლოს განცხადებით მომართა ი. თ-ამ და აღნიშნა, რომ ითხოვს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.02.2013წ. განჩინების გადასინჯვას ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო. განმცხადებელი მიიჩნევს, რომ უკანონოა საკასაციო პალატის განჩინება ქ.სოხუმში, ... №...-ში მდებარე უძრავი ნივთის საჯარო რეესტრში ი. თ-ას საკუთრებაში აღრიცხვაზე უარის თქმის ნაწილში და მიუთითებს, რომ ირღვევა ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის პირველი მუხლი ეროვნული ნიშნით დისკრიმინაციის, მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის არ ქო-

ნის, სამართლებრივი დაცვის უფლებისა და ამომრჩევლის უფლების დარღვევის გამო. განმცხადებელი თვლის, რომ მოქმედი კანონმდებლობა აძლევს ქ.სოხუმში ..., №...-ში მდებარე უძრავი ნივთის საკუთრებაში აღრიცხვის შესაძლებლობას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ი.თ-ას განცხადების გაცნობის შედეგად მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი განცხადება განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 424-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, განცხადება გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის ან ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოში. განცხადებას განიხილავს გადაწყვეტილების გამომტანი სასამართლო იმ შემთხვევაშიც, როდესაც არსებობს ზემდგომი სასამართლოს განჩინება ამ გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების შესახებ.

აღნიშნული ნორმის გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ი. თ-ას განცხადება განსჯადობით განსახილველად ექვემდებარება არა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს, არამედ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას, შემდეგ გარემოებათა გამო: ი.თ-ას ერთ-ერთ სასარჩელო მოთხოვნას შეადგენდა სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსათვის ქ. სოხუმში, ..., გასას. №...-ში მდებარე სახლის მესაკუთრედ რეგისტრაციაში გატარების დავალება. სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, მოსარჩელე ცნობილ იქნა ქ. სოხუმში, ... №...-ში მდებარე სახლის მესაკუთრედ და საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს დაევალა ი. თ-ას სახელზე საკუთრების უფლებით ქ. სოხუმში, ... №...-ში მდებარე სახლის რეგისტრაციაში გატარება. რამდენიმე ინსტანციური განხილვის შემდეგ, საბოლოოდ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა

პალატის 23.02.12წ. გადაწყვეტილებით საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა სოხუმის რაიონული და სოხუმის საქალაქო სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილება, საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ი. თ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც გაუქმდა სოხუმის საქალაქო და სოხუმის რაიონული სასამართლოს 08.06.06წ. გადაწყვეტილება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსთვის ქ.სოხუმში, ... №...-ში მდებარე სახლის ი. თ-ას სახელზე საკუთრების უფლების აღრიცხვის დავალების ნაწილში და ამ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, საკასაციო პალატის მიერ უცვლელად იქნა დატოვებული. სწორედ ამ ნაწილში მიიჩნევს საკასაციო პალატის განჩინებას უკანონოდ ი. თ-ა. ამდენად, განმცხადებლის მიერ განცხადებაში მითითებულ სადავოდ გამხდარ მოთხოვნაზე არსებითად იმსჯელა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ, რომლის 23.02.2012 წ. გადაწყვეტილებით შეცვლილ იქნა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება და სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ი. თ-ამ. საკასაციო სასამართლოს 13.02.2013 წ. განჩინებით კი სადავო ნაწილში უცვლელად დარჩა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება. უზენაეს სასამართლოს აღნიშნულ ნაწილში არ შეუცვლია გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით დადგენილი სამართლებრივი შედეგი. ამდენად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო განჩინების გადასინჯვის მოთხოვნით ი. თ-ას უნდა მიემართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატისათვის, ანუ სასამართლოსთვის, რომელმაც არსებითად იმსჯელა განსახილველ საკითხებზე და მიიღო სათანადო გადაწყვეტილება.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო თვლის, რომ ი. თ-ას განცხადება ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 13.02.2013 წ. განჩინების გადასინჯვის შესახებ განსჯადობით განსახილველად უნდა გადაეცეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 424-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. ი. თ-ას განცხადება ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ განსჯადობით განსახილველად გადაეცეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ბანსჯადობა საქმის წარმოების განახლებაზე

განჩინება

№ბს-168-165(კ-15)

18 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე**

ზეპირი განხილვის გარეშე განიხილა ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინების გაუქმებისა და საქმის წარმოების განახლების შესახებ ზ. ბ-ის განცხადების დასაშვებობის საკითხი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინებით ზ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 10 დეკემბრის განჩინება.

2015 წლის 10 დეკემბერს საკასაციო სასამართლოს განცხადებით მომართა ზ. ბ-ემ, რომელმაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 423-ე მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის

2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინების, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 10 დეკემბრის განჩინების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 27 მაისის გადაწყვეტილების გაუქმება, საქმის წარმოების განახლება და ზ. ბ-ის სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

საკასაციო სასამართლო წარმოდგენილი განცხადების გაცნობის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ზ. ბ-ის განცხადება განსჯადობის წესების დაცვით განსახილველად უნდა გადაეცეს უფლებამოსილ – თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობით კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით ან განჩინებით დამთავრებული საქმის წარმოების განახლება დასაშვებია, თუ არსებობს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის ან ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო განცხადების წანამძღვრები. ამავე კოდექსის 424-ე მუხლის თანახმად, რომელიც განსაზღვრავს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ ან ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო განცხადების განსჯადობის საკითხს, განცხადება შეტანილ უნდა იქნეს გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოში, განცხადება გადაწყვეტილების გამომტანი სასამართლოს განსჯადია იმ შემთხვევაშიც, თუ არსებობს ზემდგომი სასამართლოს განჩინება ამ გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების შესახებ.

მოცემულ შემთხვევაში, განმცხადებელი ითხოვს ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლებას.

განმცხადებლის მითითებით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინებაში საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ძირითად მოტივად მითითებული იყო იმ გარემოებაზე, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდებოდა, რომ ზ. ბ-ეს მინიჭებული ჰქონდა პოლკოვნიკის სამხედრო წოდება, რაც სამართლებრივად გამორიცხავდა იმ ფაქტის აღიარების შესაძლებლობას, რომ ზ. ბ-ეს 1992 წელს მიენიჭა გენერალ მაიორის სამხედრო წოდება. ასეთის შესაძლებლობას იმ დროისათვის მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებდა, აუცილებელი იყო სამხედრო წოდების მინიჭება თანმიმდევრულად, საფეხურების გავლით. ამასთან, საკასაციო სასამართლოს განჩინებაში აღინიშნა, რომ ზ. ბ-ეს პოლიციის

პოლკოვნიკის წოდება ჰქონდა მინიჭებული, ხოლო პოლიციის გენერლის წოდების ფაქტის აღიარება არ მოუთხოვია და სასამართლომ შეუძლებლად მიიჩნია საკასაციო საჩივარზე ამ მიმართულებით მსჯელობა.

განმცხადებლის განმარტებით, ქვედა ინსტანციის სასამართლოებს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველად არ მიუთითებიათ იმ გარემოებებზე, რაზეც საკასაციო სასამართლოს განჩინებაში იქნა მითითებული, კერძოდ, იმ ფაქტზე, რომ არ დასტურდებოდა ზ. ბ-ისათვის სამხედრო პოლკოვნიკის წოდების მინიჭების ფაქტი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინების გაცნობის შემდეგ, ზ. ბ-ემ მოიპოვა მტკიცებულება – საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარების მთავარი სამმართველოს 25.04.1994წ. №3/1-382 ცნობა, რომლითაც დასტურდება, რომ ზ. ბ-ეს გააჩნდა სამხედრო პოლკოვნიკის წოდება. აღნიშნული მტკიცებულება, განმცხადებლის მოსაზრებით, წარმოადგენს ახლად აღმოჩენილ გარემოებას, შესაბამისად, სახეზეა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 423-ე მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საქმის წარმოების განახლების საფუძველი. ამასთან, ზ. ბ-ისათვის აღნიშნული ფაქტის დადასტურების აუცილებლობის შესახებ ადრე რომ ყოფილიყო ცნობილი, აღარ იარსებებდა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ზ. ბ-ის განცხადება საკასაციო სასამართლოში წარმოდგენილია განსჯადობის წესების დარღვევით, რადგან მოცემულ საქმეზე გადანყვეტილება საქმის არსებითი განხილვის შედეგად გამოტანილია თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 424-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, განცხადება გადანყვეტილების ბათილად ცნობის ან ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს გადანყვეტილების (განჩინების) გამომტან სასამართლოში. განცხადებას განიხილავს გადანყვეტილების გამომტანი სასამართლო იმ შემთხვევაშიც, როდესაც არსებობს ზემდგომი სასამართლოს განჩინება ამ გადანყვეტილების უცვლელად დატოვების შესახებ. სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო მხოლოდ იმ შემთხვე-

ვაში განიხილავს განცხადებას გადაწყვეტილების ბათილად ცნობისა და ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ, თუ იგი მის მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებას ეხება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 27 მაისის გადაწყვეტილებით ზ. ბ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 სექტემბრის განჩინებით არ დაკმაყოფილდა ზ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი და უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 10 დეკემბრის განჩინება, რომლითაც თავის მხრივ არ დაკმაყოფილდა ზ. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი და უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. შესაბამისად, წარმოდგენილი განცხადების განხილვაზე უფლებამოსილ სასამართლოს წარმოადგენს არა საკასაციო სასამართლო, არამედ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ზ. ბ-ის განცხადება ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 26-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, განსჯადობის წესების დაცვით უნდა გადაეცეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, რომელიც უფლებამოსილია იმსჯელოს წარმოდგენილი განცხადების დასაშვებობასა და მოთხოვნის საფუძვლიანობაზე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 26-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 421-ე, 424-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ზ. ბ-ის განცხადება ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ განსახილველად გადაეცეს უფლებამოსილ – თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას;

2. საკასაციო სასამართლომ განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საკიეპელი

1. ადმინისტრაციული განსჯადობა 3; 14; 26; 37; 49; 55;
64; 74; 85; 91; 96
2. სამოქალაქო განსჯადობა 100; 115; 123
3. ტერიტორიული განსჯადობა 132; 139
4. საქმის წარმოების განახლების განსჯადობის საკითხი
ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო
განცხადების განსჯადობა 147
განსჯადობა საქმის წარმოების განახლებაზე 153

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №32
ტელ.: (995 32) 298 21 03
www.supremecourt.ge